

Årsmelding 2003

NASJONALMUSEET

FOR KUNST, ARKITEKTUR OG DESIGN

» Nasjonalgalleriet

» Kunstindustrimuseet

» Museet for samtidskunst

» Arkitekturmuseet

INNHold

---

1. MELDING FRÅ STYRET	5
2. FORORD FRÅ DIREKTØREN	10
3. MELDING FRÅ ADMINISTRASJONEN	11
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design – Nasjonalgalleriet	12
3 I) Utstillinger	12
3 II) Formidling og arrangement	12
3 III) Publikumstal	15
3 IV) Publikasjoner	15
3 V) Konservering	15
3 VI) Innkjøp til samlinga	16
3 VII) Forskings- og utviklingsarbeid	20
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design – Kunstindustrimuseet	21
3 I) Utstillinger	21
3 II) Formidling og arrangement	21
3 III) Publikumstal	23
3 IV) Publikasjoner	23
3 V) Konservering	23
3 VI) Innkjøp til samlinga	24
3 VII) Forskings- og utviklingsarbeid	28
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design – Museet for samtidskunst	29
3 I) Utstillinger	29
3 II) Formidling og arrangement	29
3 III) Publikumstal	32
3 IV) Publikasjoner	32
3 V) Konservering	32
3 VI) Innkjøp og gaver til samlinga	33
3 VII) Forskings- og utviklingsarbeid	34
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design – Arkitekturmuseet	35
3 I) Utstillinger	35
3 II) Formidling og arrangement	36
3 III) Publikumstal	37
3 IV) Publikasjoner	37
3 V) Konservering	37
3 VI) Innkjøp til samlinga	37
3 VII) Forskings- og utviklingsarbeid	37
4. DRIFT	38
4 I) Økonomi/Rekneskap	38
4 II) Melding frå revisor	45

1. MELDING FRÅ STYRET

Innleiing

Stortinget har gitt det nye Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design følgjande kulturpolitisk grunnlag: «Utover dei reint formelle pliktene som Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design skal utføra, ligg det i botnen ein sterk kulturpolitisk og museumsfagleg grunn for å etablera den nye institusjonen: det skal skapast ei sterkare og meir robust kunst- og museumsfagleg plattform, som skal gjera det mogeleg å nå ut til stendig fleire brukargrupper med kunnskap om og forståing for biletkunst, kunsthåndverk, design og arkitektur.» (*St.prp. nr. 1 (2002–2003) Tillegg nr. 4*).

Det første og konstituerande styremøtet i Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design vart halde 11. februar 2003, og styret slutta seg til dei formuleringane om visjon og målsettingar som interimstyret hadde i si sluttinnstilling til Kultur- og kyrkjedepartementet:

«*Visjonen* er å vere den viktigaste kunstarenaen i Noreg og ein av dei best profilerte i Nord-Europa.» «Målet er å heve kunnskapen om og engasjementet for biletkunst, arkitektur, kunsthåndverk og design, utvikle den kritiske sansen, stimulere til ny erkjening, skape auka historisk medvit og toleranse for mangfald.»

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design vart etablert 1. juli 2003 som ei stifting, då var samanslåinga av Nasjonalgalleriet, Museet for samtidskunst, Kunstindustrimuseet i Oslo og Arkitekturmuseet eit faktum. Styret for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design utarbeidde eit styringsdokument for 2003 som gav retningsliner for arbeidet med å konkretisere visjonen og målsettingane.

Dette arbeidet materialiserte seg i følgjande: å etablere Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design som ein organisatorisk einskap med naudsynte leiings- og fellesfunksjonar, etablere naudsynte styringssystem, starte opp viktige strategiske prosjekt, og å gjennomføre dei arbeidsoppgåvene som museumseiningane allereie har planlagt.

Direktør Sune Nordgren tiltredde stillinga 1. oktober, han kjem frå ei tilsvarande stilling ved BALTIC i Newcastle. Tidlegare har Nordgren blant anna vore leiar for Malmö Konsthall, og bygd opp IASPIS, eit program tilsvarande det norske OCA.

Aktivitetar i 2003

Nasjonalgalleriet følgde i 2003 opp si aktive utstillingsverksemd med følgjande mønst-ringar: *Historiens avtrykk. En jubileumsutstilling*, *Caravaggios Judit halshugger Holofernes*, *Thomas Fearnley. Skisser og studier*, *Fra tanke til form*, *Bjørn Carlsen. Pasteller*, og *Der aander en tindrende Sommerluf ...*, *Adolph Tidemand og Hans Gude*. Alle var godt besøkt, men inter-ressa for Caravaggios måleri, som var innlånt frå Palazzo Barberini i Roma, var overveldande. I alt hadde Nasjonalgalleriet 422 575 besøkande i 2003 mot 388.451 i 2002, og museet gav 725 omvisingar. Utlåna utgjer òg ein viktig del av formidlingsverksemda, og det vart lånt ut 229 kunstverk fordelt på 45 utstillingar i inn- og utland.

Museet for samtidskunst hadde i 2003 heile 13 utstillingar, inkludert ei videoutstilling som fann stad på Oslo Sentralbanestasjon. Utval frå samlinga vart presentert i temaustillingane *Body Matters*, *Melankoliens uttrykk* og *Latterens uttrykk*, samt i presentasjonen av Marius Mørchs verk *Disguises*, nummer 6 i serien *Kunst i sammenheng*. Andre høgdepunkt var den retrospektive utstillinga over Arne Malmedals verk som seinare vart vist i Bergens Kunstmuseum, og *Midlertidige utopier* med arbeid av Ingrid Book og Carina Heden. Besøks-tala gjekk noko ned, frå 71.989 i 2002 til 55.477 i 2003. Ei av årsakene til dette var at andre etasje heldt stengt store delar av hausten fordi ein måtte utsetje ei utstilling på grunn av Sars-epidemien. I staden vart aktiviteten på omvisings- og arrangementssida trappa noko opp. I tillegg til daglege omvisingar hadde Museet totalt 49 ulike typar arrangement.

Kunstindustrimuseet hadde i 2003 fem skiftande utstillingar, og store delar av den faste sam-linga var stengt grunna ombygging. Utstillingsåret starta med den danske arkitekten og de-signaren Arne Jacobsens jubileumsutstilling *Evergreens & Nevergreens*, med gjenstandar innan møbeldesign med ikonstatus som «Svanen», «Egget» og «Myren». Utstillingsåret runda av med *Toulouse-Lautrec & Co*, der alle dei 31 plakata til Henri de Toulouse-Lautrec vart viste saman med plakatar av 67 av vår tids mest kjende illustratørar og designarar som har hylla Henri de Toulouse-Lautrec i sine arbeid. Formidlingsavdelinga gjennomførte eit breitt spekter av formidlingsaktivitetar knytt til *Toulouse-Lautrec & Co*. Planlegginga og gjennomføringa av dei mest omfattande ombyggingsplanane på over 50 år prega det kunstfaglege arbeidet. Opninga av dei nye basisutstillingane *Stil 1100–1905* er sett til februar 2004 og *Modernis-mens design og kunsthåndverk 1905–2005* er sett til våren 2005. Besøktala for 2003 enda på 44.843, ei moderat auke i forhold til året før.

I 2003 hadde Arkitekturmuseet fire hovudutstillingar og tre mindre utstillingar i Kongens gate 4, i tillegg til den permanente utstillinga *HISTORIENS HUS. Norsk arkitektur gjennom 1000 år*. I utlandet viste Arkitekturmuseet fire forskjellige utstillingar på til saman åtte stader.

Hovudutstillingane var *Thilo Schoder – tysk arkitekt i Norge 1932–1979* (21.2.–21.4.), *Arkitektur i bevegelse – byer og mobilitet* (12.9.–5.10.), *Bilder og prosesser – diplomarbeider fra AHO 02/03* (10.10.–9.11.) og *A Matter of Art – samtidsarkitektur fra Sveits* (21.11.–21.12.).

Dei tre mindre utstillingane som vart viste i Galleri Falsen var *Postmodernistene JAN & JON* (28.2.–30.3.), *Wenche Selmer 1920–1998 – omtankens arkitektur* (27.6.–10.8.) og *Knut Knutsen 100 år – materialitet og natur* (24.10.–23.11.).

I samarbeid med Utenriksdepartementet viste Arkitekturmuseet følgjande utstillingar i ut-landet: *Bibliotheca Alexandrina* (Berlin 7.2.–26.4., Brussel 21.5.–21.6., Montreux 10.9.–12.10., Krakow 6.11.–7.12.), *Sverre Fehn – architect* (Rio de Janeiro 30.4.–31.5., São Paulo 14.9.–2.12.), *Contemporary Norwegian Architecture 1995–2000* (Rio de Janeiro 30.4.–31.5., Santiago de Chile 15.7.–23.8., São Paulo 14.9.–2.12.) og *Norsk samtidsarkitektur 1995–2000* (Sevilla nov.).

Gjennom heile året arbeidde museet med å få realisert byggeplanane på Bankplassen 3.

Økonomi

Dei økonomiske rammene for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design var ved stiftinga i 2003:

Institusjon	(i 1000 kr)	
	2002	2003
Nasjonalgalleriet	45 351	52 015
Museet for samtidskunst	37 760	39 692
Kunstindustrimuseet	9 893	10 272
Arkitekturmuseet	4 730	4 914
Fellestjenester, fellesprosjekt m.m.	4 000	6 156
Sum	101 734	113 049

Rekneskapen for 2003 viste eit underskot på kr 4.286.046,-. Den vesentlegaste årsaka til underskotet var at driftsutgifter som galdt 2002, som følgje av overgangen frå kontantprin-sippet til rekneskapsprinsippet, ikkje vart kostnadsført i 2002 men vart overført til 2003. Dette galdt for begge dei to statsinstitusjonane. Overgangen frå kontantprinsippet til rekne-skapsprinsippet gjer òg at det første år både må utbetalast feriepengar for inneverande år og at avsetning til feriepengar for 2004 må førast som utgifter. Vidare vart meirutgifter til pensjonsordningar og etablering av AFP for alle tilsette større enn tilleggsbevillinga frå departementet. Rekneskapsavslutninga for dei fire institusjonane for første halvår låg først føre i oktober, dette medverka til forseinking av eit betre vedtaksgrunnlag for aktuelle inn-

sparingstiltak. Styret reknar med at den økonomiske situasjonen som oppstod i hovudsak skuldast overgangsproblem i samband med samanslåinga og endring av rekneskapsrutinar. Styret har vedteke å setje av 6,2 mill av rammeløyvinga for 2004 for å dekke underskotet i 2003 og å bygge opp eigenkapitalen til 5 mill kroner. Rekneskapen er difor gjort opp under føresetnad om vidare drift trass i at eigenkapitalen var tapt pr 31.12. 2003.

Personale

Talet på årsverk i 2003 var totalt 96. Det er ikkje rapportert om alvorlege arbeidsuhell eller ulykker som har resultert i store materielle skadar eller personskadar. Arbeidsmiljøet vert vurdert som godt. Det er gjennomført øving i brannvern og gjennomgang av branninstruks. Alle avdelingar har verneombod, og gjennomfører jamlege møte med dei tillitsvalde og tenesemannsorganisasjonane. Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design med sine avdelingar; Museet for samtidskunst, Arkitekturmuseet og Nasjonalgalleriet har hatt bedriftshelseteneste i 2003.

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design har som mål å vere ein arbeidsplass der det rår full likestilling mellom kvinner og menn. Stiftinga rekrutterer arbeidskraft frå miljø der talet på kvinner og menn er jamt representert. Stiftinga har som policy at forskjellsbehandling grunna kjønn ikkje skal eksistere i saker som for eksempel løn, avansement og rekruttering.

Av dei 130 tilsette i stiftinga er 93 kvinner. Gjennomsnittleg årsløn for kvinner er kr 300.367,-, medan ho for menn er noko høgare med kr 323.464,-. Av dei 130 tilsette i stiftinga er 30 tilsette i engasjement, som vikar eller på deltid. Av desse er 22 kvinner. Overtid er likt fordelt mellom kjønna.

Arbeidet med å restrukturere Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design frå ei stifting bestående av fire museum under ei felles leiing og administrasjon, til *ein* funksjonsdelt organisasjon for *eitt* museum med fire utstillingsarenaer, går føre seg for fullt. Endeleg innplassering i det nye organisasjonskartet vil vere på plass før påske 2004.

Parallelt arbeider ein med å løyse arealbehovet til museet på kort og lengre sikt. Rapport frå LPO arkitekter – eit utkast til ei rom- og funksjonsanalyse som vart sett i gang av interimstyret, vart lagt fram for styret hausten 2003. Rapporten er under omarbeiding og vil danne grunnlag for det vidare arbeidet med å utvikle Tullin-kvartalet som den framtidige basen for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.

Det vert i tillegg arbeidd med leigeavtale for Kristian Augusts gate 23, som er planlagt som administrasjonsbygg med plass for nytt dokumentasjonssenter for publikum. For Arkitekturmuseets behov er det utarbeidd eit forprosjekt for Bankplassen 3.

Andre forhold

Stiftinga er ikkje involvert i produksjon som medfører forureining av det ytre miljøet. Stiftinga driv kjeldesortering av papir til Frelsesarmeen.

Oslo, 11. mars 2004

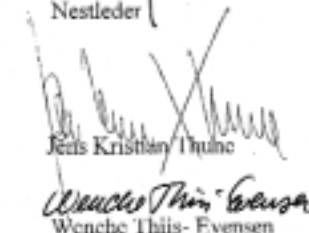
I styret for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Christian Bjelland
Styreleder

Kari Kjendalen
Nestleder

Bjelvit Jonsdottir
Peter Wesenberg

Turid Aakhus

Jens Kristian Thune
Wenche Thiis-Evensen

Sune Nordgren
Direktor

2. FORORD FRÅ DIREKTØREN

Når vi nu legger året 2003 bakom oss kan vi konstatere at det varit ett mycket aktivt år for museerna, och därför på många sätt ändå ett «vanligt år» når det gällt utställningar, förmedling och den som alltid, intensiva publika verksamheten. Men på ett avgörande sätt har 2003 varit ett exceptionellt år – det året som såg den förmodligen största reformen i modern norsk museihistoria. Fyra nationella institutioner blev en. Konstsamlingarna i Nasjonalgalleriet som splittrades for knappt femton år sedan har åter sammanförts och i tillegg har kommet de rika samlingarna med konsthantverk och design samt arkitektur från Kunstindustrimuseet respektive Arkitekturmuseet. Det är tillsammans nu en samling som har en utmanande bredd och ett spennende djup. Ur dessa kan det nya Nasjonalmuseet både skildre det som varit och spekulere i det som ska komme på ett helt nytt og gränsöverskridande sätt.

Det nya museet ska effektivisere sin administration og kommunikation, så at ännu större resurser kan frigöras for det kreativa arbeidet. Ett museum som har konstnärernas tillit og som det är angeläget og intressant at arbeide tillsammans med. Vi ska bygge vidare på våra nationella oppdrag og våra internationella nätverk for at bli en framträdande og attraktiv samarbeidspartner, såväl regionalt i Norge som i utlandet. Det blir ett museum med större muskler – men också med mera hjärna!

Vi ser nu fram emot 2004 som ett konsolideringsår, då museet ska bli ett, även rent organisatorisk, og mot 2005 som ett manifestasjonsår, året då museet får sin identitet og görs tydeligt for publikken, på og omkring Tullinløkka. Når nu äntligen platsen tas i besittning og, efter hundårsfeiringen, förbereds for at nytt nasjonalt bygge – Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, mitt i hovedstaden Oslo. En plats for opplevelser og kunnskap, en plats at mötas som en «tredje plats» efter hemmet og jobbet, men också en drivkraft og resurs for hele landet.

Sune Nordgren
Direktör

3. MELDING FRÅ ADMINISTRASJONEN

Sjølv om Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design var eit faktum 1. juli, var utstillingsprogram og aktivitetar for alle dei fire musea planlagt separat for heile året. Dei fire institusjonane opererte difor som sjølvstendige einingar med egne aktivitetar ut 2003. Av den grunn har vi vald å presentere dei fire institusjonane som inngår i Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design kvar for seg.

Eit stort fellesprosjekt var *Katalogiseringsprosjektet* som vart initiert i 2002 som eit samarbeidsprosjekt mellom Museet for samtidskunst, Nasjonalgalleriet, Kunstindustrimuseet, Arkitekturmuseet, Henie Onstad kunstsenter og Riksutstillinger. Henie Onstad og Riksutstillinger deltek ikkje i prosjektet utover 2003.

Hovudarbeidsoppgåver for prosjektet innebar å registrere og digitalisere musea sine samlingar i databasane Imago og Primus. For året 2003 utførte prosjektmedarbeidarane ca 33.000 registreringar i databasane, ein monaleg oppgang frå totalen i 2002 på ca 15.400 registreringar. Digitaliseringsarbeidet vart òg intensivert og medarbeidarane fekk blant anna utført rundt 1200 skanningar, noko som viser ein oppgang frå totalen i 2002 som var ca 500 skanningar. Investeringa i ein del datateknisk utstyr er med på å etablere betre datateknisk infrastruktur innanfor samlingsforvaltningsområdet i Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.

Katalogisering og digitalisering vart utført i Arkitekturmuseet si samling som ledd i katalogiseringsprosjektet til NMK. Det vart registrert 686 prosjekt / 6229 blad i teikningssamlinga, 1772 motiv / 15 602 fotografi i fotosamlinga, 19 gjenstandar og 10 modellar. I tillegg vart det skanna / registrert ca 300 fotografi til bildedatabasen Arkifoto og ca 400 fotografi for innlegging i Primus.

Nasjonalgalleriet

3 I) Utstillinger

3.11.2002–3.2.2003:	Historiens avtrykk. En jubileumsutstilling Utstillingsansvarlege Nils Messel og Bodil Sørensen.
23.2–30.3:	Caravaggios Judit halshugger Holofernes. Utstillingsansvarleg Marit Lange
23.2–18.5:	Thomas Fearnley: Skisser og studier. Utstillingsansvarleg Nils Messel
10.4–15.6:	Fra tanke til form. Utstillingsansvarlege Elsebet Kjerschow og Ellen Lerberg
1.6–18.8:	Bjørn Carlsen. Pasteller. Utstillingsansvarleg Nils Messel
21.9–7.12:	Hans Gude. På papir. Utstillingsansvarleg Nils Messel
28.9–7.12:	Der aander en tindrende Sommerluft varmt over Hardangerfjords Vande.... Tidemand & Gude. Utstillingsansvarleg Marit Lange og Frode Haverkamp

3 II) Formidling og arrangement

Nasjonalgalleriet hadde i 2003 totalt 50 ulike arrangement (foredragsseriar, konsertar, opningar, omvisingar, verkstad for barn. Det vart halde seks Kunstglimt på våren og seks på hausten over tema frå dei temporære utstillingane, og ti omvisingar vart arrangerte i samband med desse utstillingane.

FEBRUAR

Laurdag 1. kl. 12.00–14.00:	GRIFFEN. Teikneverkstad ved Elsebet Kjerschow og Ellen Lerberg. <i>Bli kjent med kunstnerfamilien Krohg. Christian – Oda – Per</i>
Torsdag 6. kl. 18.30:	Foredrag ved cand.philol. Mette Vidnes. «... <i>det som oppfanger och återger alla livets flygtiga moment.</i> » Om kunstneren Mathilde Dietrichson
Torsdag 13. kl. 18.30:	Foredrag ved museumslektor Elsebet Kjerschow. <i>Caravaggio. Drama i liv og kunst</i>
Laurdag 15. kl. 14.00:	Konsert: Øystein Birkeland (cello). Vebjørn Anvik (klaver)
Torsdag 20. kl. 17.00:	Foredrag ved museumslektor Ellen Lerberg. <i>Judit og Holofernes. Et hodeløst motiv</i>
Torsdag 20. kl. 18.00:	Omvising ved museumslektor Elsebet Kjerschow og påfølgjande konsert med Oslo kammerkor. Nordiske klangar
Torsdag 27. kl. 18.30:	Foredrag ved museumslektor Ellen Lerberg. <i>Caravaggios etterfølgere</i>

MARS

Laurdag 1. kl. 12.00–14.00:	GRIFFEN. Vi lagar troll ved Elsebet Kjerschow. <i>Helt eventyrlig</i>
Torsdag 6. kl. 18.30:	Foredrag ved førstekonservator Nils Messel. <i>Thomas Fearnley. Tegneren og grafikeren</i>
Laurdag 8. kl. 13.00:	Foredrag ved museumslektorane Ellen Lerberg og Elsebet Kjerschow. <i>Judith som motiv i kunsten</i>
Torsdag 13. kl. 18.30:	Foredrag ved leiar av Stenersenmuseet Øystein Ustvedt. <i>Thomas Fearnley. Europeeren. En maler krysser tidens spor</i>
Laurdag 15. kl. 14.00:	Konsert med Ingrid Røynesdal (klaver) og Bjørn Nyman (klarinet)

Torsdag 20. kl. 12.30:	Foredrag ved museumslektor Arnt Fredheim. <i>Picasso og Middelhavet</i>
Onsdag 24. kl. 18.30:	Foredrag ved førstekonservator Frode Haverkamp. <i>Thomas Fearnley – en glad jubilant!</i> for Nasjonalgalleriets Venneforening under utstillinga <i>Thomas Fearnley. Skisser og studier</i>
Torsdag 27. kl. 18.30:	Foredrag ved museumslektor Elsebet Kjerschow. <i>Caravaggio. Drama i liv og kunst</i>
Laurdag 29. kl. 14.00:	Konsert ved Njål Sparbo (bassbaryton) og Ingrid Røynesdal (klaver)

APRIL

Torsdag 3. kl. 18.30:	Foredrag ved museumslektor Elsebet Kjerschow. <i>Fra tanke til form</i>
Laurdag 5. kl. 12.00–14.00:	GRIFFEN. Verkstad der vi lagar eit grønt bilde saman, ved Elsebet Kjerschow og Ellen Lerberg. <i>Vi ser på den grønne fargen</i>

MAI

Torsdag 15. kl. 18.00:	Konsert med David og Julie Coucheron
Torsdag 22. kl. 17.00–19.00:	OPENT FORUM: Ekte eller falsk? Van Gogh? Crespi? Guardi? Om omgrep, metodar og konklusjonar ved vurdering av kunstverks ekthet. Innlegg ved Sidsel Helliesen. <i>Begrepene «Original, kopi, pastisj, parafase, replikk, feilattribuering, forfalskning.»</i> Françoise Hanssen-Bauer <i>Forfalskerens metoder</i> og Trond Aslaskby <i>Skille mellom ekte og falsk. Undersøkellesmetoder.</i>

JUNI

Laurdag 21. kl. 14.00:	Sommarkonsert med Helene Vold (sopran), Per Andreas Tønder (baryton) og Ellen Ugelvik (klaver): Grieg, Debussy og Mendelssohn
Laurdag 28. kl. 14.00:	Konsert med Hertzberg ensemble under leiing av Vegard Lund som framfører Henry Purcell: Dido og Aeneas

JULI

Laurdag 5. kl. 14.00:	Konsert med Ståle Ytterli (baryton) og Morten Gunnar Larsen (klaver) spelar Gershwin og Weill
-----------------------	---

AUGUST

Fredag 22. kl. 15.00 og 16.30:	Oslo Kammermusikkfestival. Intimkonsert med Rolf Lislevand (lutt)
--------------------------------	---

SEPTEMBER

Laurdag 6. kl. 12.00–14.00:	GRIFFEN. Teikneverkstad ved Elsebet Kjerschow og Ellen Lerberg. <i>Bli kjent med Harriet og Kitty, to jenter som bestemte seg for å bli kunstnere for mer enn 120 år siden</i>
Torsdag 18. kl. 18.00:	Oslo Grieg Festival 2003: Foredrag ved Dr. Pinin Brambilla Barcilon. (på italiensk med engelsk omsetjing). <i>Om restaureringen av Leonardo da Vincis «Nattverden» i Sta. Maria delle Grazie, Milano</i>

OKTOBER

Laurdag 4. kl. 12.00–14.00:	GRIFFEN. Familieførestelling. Musikarar frå Thailand og elevar ved Oslo musikk- og kulturskole spelar Grieg
Tysdag 7. kl. 18.30:	Omvising med førstekonservator Marit Lange i utstillinga <i>Der aander en tindrende Sommerluft...</i> for Nasjonalgalleriets Venneforening

- Torsdag 9. kl. 18.00: Oslo Grieg Festival 2003: *'Der aander en tindrende Sommerluft ...'*
Adolph Tidemand og Hans Gude
- Torsdag 9. kl. 18.30: Oslo Grieg Festival 2003: Foredrag ved professor Magne Malmanger.
Den dramatiske Tidemand
- Søndag 12. kl. 13.00: Omvising i Tidemand & Gude-utstillinga
- Torsdag 16. kl. 18.30: Oslo Grieg Festival 2003: Foredrag ved museumslektor Arnt Fredheim.
Samarbeidets kunst. Tidemand og Gude i et kunsthistorisk perspektiv
- Torsdag 23. kl. 18.30: Oslo Grieg Festival 2003: Foredrag ved museumslektor Ellen Lerberg.
Folkedrakter hos Tidemand

NOVEMBER

- Laurdag 1. kl. 12.00–14.00: GRIFFEN. Verkstad der vi lagar ein gul skulptur saman ved Ellen Lerberg og Frithjof Bringager. *Solgul eller giftig gul?*
Vi ser på den gule fargen
- Torsdag 6. kl. 18.30: Oslo Grieg Festival 2003: Foredrag ved førstekonservator Frode Haverkamp. *Hans Gude. Fra romantikk til realisme*
- Laurdag 8. kl. 12.00: Oslo Grieg Festival 2003: Spesialomvising i utstillinga
'Der aander en tindrende Sommerluft ...'
- Laurdag 8. kl. 13.00: Oslo Grieg Festival 2003: *En musikalsk reise i Tidemand og Gudes bildeverden* ved Frithjof Bringager og kammerkoret Ad Lib
- Torsdag 13. kl. 18.30: Oslo Grieg Festival 2003: Foredrag ved cand.philol. Marianne Yvenes.
'... dette landet som det stiger frem.' Hans Gudes tidlige norske elever
- Laurdag 15. kl. 12.00: Oslo Grieg Festival 2003: Spesialomvising i utstillinga
'Der aander en tindrende Sommerluft ...'
- Laurdag 15. kl. 13.00: Oslo Grieg Festival 2003: Konsert. *En musikalsk reise i Tidemand og Gudes bildeverden* ved Frithjof Bringager og kammerkoret Ad Lib
- Søndag 16. kl. 13.00: Oslo Grieg Festival 2003: Konsert. Bodil Arnesen syng Kjerulf
- Torsdag 20. kl. 18.30: Oslo Grieg Festival 2003: Foredrag ved førstekonservator Nils Messel.
Tidemand og Gude mangfoldiggjort
- Laurdag 22. kl. 14.00: Oslo Grieg Festival 2003: Omvising for barn. *Tidemands fortellinger*

DESEMBER

- Laurdag 6. kl. 12.00–14.00: GRIFFEN. Julemøte ved Elsebet Kjerschow og Ellen Lerberg. Utnevnning av årets æresgriff. Vi lagar julepynt og pyntar juletreet.
Hva skjedde 24. desember for 2003 år siden?

3 III) Publikumstal

Nasjonalgalleriet hadde i 2003 422.575 besøkande. Av desse var 14.700 barn og unge som deltok på omvisingar. Aukinga i besøkstala i forhold til i fjor var 34.124, det vil si ei auke på 8,8 %.

3 IV) Publikasjonar

Caravaggio i Nasjonalgalleriet. Illustrert hefte med innleiingar om målarane Michelangelo Merisi da Caravaggio (1571–1610) og Orazio Lomi Gentileschi (1563–1639) av Marit Lange (12 s. ill.). Nasjonalgalleriet 2003.

Der aander en tindrende Sommerluft ... Adolph Tidemand og Hans Gude, Redaktørar: Marit Ingeborg Lange og Frode Ernst Haverkamp. Redaksjonsmedarbeidarar: Ann Falahat og Jorån Heggveit.

Artiklar av Frode Ernst Haverkamp, Marit Ingeborg Lange, Magne Malmanger, Aagot Noss og Kari-Anne Pedersen. Utstillingskatalog, Nasjonalgalleriet Oslo, 2003, (218 s. ill.). ISBN 82-9044-87-0
Bjørn Carlsen. Nils Messel. Publisert i katalogen til utstillinga med same namn.

En undersøkelse av tape I. Tina Poulsson. I ramme, nr. 2, Oslo 2003

Barnebilder i Nasjonalgalleriet 2004, illustrert kalender med eit utval måleri av sentrale norske kunstnarar som måla barnemotiv. Alle bileta i kalenderen finst i Nasjonalgalleriets samling.

3 V) Konservering

Vi har kontrollert og handsama 234 maleri i samband med utlån/innlån og 137 kunstverk på papir. 36 maleri og 4 arbeid på papir har vore handsama uavhengig av utlån/innlån, gjerne i samband med innkjøp eller på grunn av alminneleg konserveringsbehov.

Andre prosjekt

Konserveringsavdelinga er i gang med å utvikle ein rednings/evakueringsplan og *Skrift om tiltak i tilfelle vandalisme*. Det går også føre seg eit samarbeidsprosjekt for utvikling av ein felles konserveringsdatabase. Aktørar i prosjektet er Norsk Folkemuseum, Universitetsmusea, Oldsaksamlinga, Museenes Datateneste, NKF-N, NIKU og NG. Dokumentasjonsarkivet har i samarbeid med Riksarkivet påbegynt arbeidet med ein lovpålagt bevaringsplan for institusjonar som samlar inn og oppbevarer privatarkiv.

3 VI) Innkjøp til samlinga

Kunstverk utført før 1945

Grafikk

NG.K&H.2003.0111, Nesch, Rolf, *Kvinne med oppsatt hår*
 NG.K&H.2003.0118, Raffet, Auguste, *Napoleon og hans offiserer avlegger ed til fanen*
 NG.K&H.2003.0119, Meadews, Robert, *Dogbery og Veges med vakten*
 NG.K&H.2003.0120, Meadews, Robert, *Fluellen får Pistol til å spise purren*
 NG.K&H.2003.0121, Chapman, J., *Falstaff unnslipper*
 NG.K&H.2003.0122, Gardiner, N., *Falstaff mønstrer sine rekrutter*
 NG.K&H.2003.0123, Stalker, F., *Tretten mellom Pistol og Sir John Falstaff*
 NG.K&H.2003.0124, Rowlandson, Thomas, *Samer på utstilling*
 NG.K&H.2003.0125, Merigot, J., *Vue de Silke Sagen*
 NG.K&H.2003.0126, Hellyer, Thomas, *Kleopatras død*
 NG.K&H.2003.0127, Smith, Benjamin, *Shakespeare ammes av tragedien og komedien*
 NG.K&H.2003.0128, Smith, Benjamin, *Monument over William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0129, Smith, Benjamin, *Shakespeare som spebarn*
 NG.K&H.2003.0130, Thew, Robert, *Hamlet møter sin fars gjenferd*
 NG.K&H.2003.0131, Legat, Franz, *Scene fra «Hamlet» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0132, Schiavonetti, Luigi, *Scene fra «To herrer fra Verona» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0133, Uidentifisert kunstnar, *Foran Portias hus*
 NG.K&H.2003.0134, Caldwell, James, *Macbeth, Banquo og de tre heksene*
 NG.K&H.2003.0135, Parker, James, *Lady Macbeth*
 NG.K&H.2003.0136, Thew, Robert, *Macbeth og heksene*
 NG.K&H.2003.0137, Middiman, Samuel, *Scene fra «Vintereventyret» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0138, Thew, Robert, *Scene fra «Timon fra Athen» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0139, Smith, Benjamin, *Scene fra «Stormen» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0140, Simon d.y., Peter, *Miranda, Prospero, Caliban og Ariel ved Prosperos hule. Shakespeare*

NG.K&H.2003.0141, Thew, Robert, *Prospero, Ferdinand og Miranda*
 NG.K&H.2003.0142, Watson, Caroline, *Ferdinand og Miranda*
 NG.K&H.2003.0143, Facius, Georg Sigmund, *Scene fra «Når enden er god, er allting godt» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0144, Ryder, Thomas, *Scene fra «Kjært besvær forgjøves» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0145, Facius, Georg Sigmund, *Kleopatra og Antonius i palasset i Alexandria av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0146, Ryder, Thomas, *Scene fra «Helligtrekongersaften» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0147, Playter, C.G., *Scene fra «Forvekslingskomedien» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0148, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Vintereventyret» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0149, Scriven, Edward, *Brutus og Cæsars gjenferd*
 NG.K&H.2003.0150, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Johan» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0151, Kirk, *Scene fra «Titus Andronicus» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0152, Simon d.y., Peter, *Scene fra «De lystige koner i Windsor» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0153, Thew, Robert, *Scene fra «De lystige koner i Windsor» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0154, Simon d.y., Peter, *Scene fra «De lystige koner i Windsor» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0155, Ryder, Thomas, *Scene fra «De lystige koner i Windsor» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0156, Taylor, Isaac, *Scene fra «De lystige koner i Windsor» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0157, Ryder, Thomas, *Scene fra «Like for like» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0158, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Like for like» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0159, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Stor ståhei for ingenting» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0160, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Stor ståhei for ingenting» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0161, Ogborne, John, *Scene fra «Stor ståhei for ingenting» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0162, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Kjøpmannen i Venedig» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0163, Leney, William, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0164, Middiman, Samuel, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0165, Tomkins, Peter William, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0166, Ogborne, John, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0167, Thew, Robert, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0168, Ogborne, John, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0169, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0170, Leney, William, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0171, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0172, Uidentifisert kunstnar, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0173, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Som dere vil ha det» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0174, Thew, Robert, *Scene fra «Troll kan temmes» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0175, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Troll kan temmes» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0176, Bartolozzi, Francesco, *Scene fra «Helligtrekongersaften» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0177, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Vintereventyret» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0178, Fittler, James, *Scene fra «Vintereventyret» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0179, Thew, Robert, *Scene fra «Vintereventyret» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0180, Smith, Benjamin, *Scene fra «Kong Richard II» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0181, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Richard II» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0182, Middiman, Samuel, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0183, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0184, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0185, Ryder, Thomas, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0186, Leney, William, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0187, Ryder, Thomas, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0188, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0189, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik IV» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0190, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik V» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0191, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0192, Ogborne, John, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0193, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*
 NG.K&H.2003.0194, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0195, Uidentifisert kunstnar, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0196, Playter, C.G., *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0197, Ogborne, John, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0198, Leney, William, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0199, Uidentifisert kunstnar, *Scene fra «Kong Henrik VI» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0200, Thew, Robert, *Scene fra «Richard III's liv og død» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0201, Skelton, William, *Scene fra «Richard III's liv og død» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0202, Taylor, Isaac, *Scene fra «Kong Henrik VIII» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0203, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik VIII» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0204, Thew, Robert, *Scene fra «Kong Henrik VIII» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0205, Collyer, Joseph, *Scene fra «Kong Henrik VIII» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0206, Caldwell, James, *Scene fra «Coriolanus» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0207, Legat, Franz, *Scene fra «Troilus og Cressida» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0208, Schiavonetti, Luigi, *Scene fra «Troilus og Cressida» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0209, Uidentifisert kunstnar, *Scene fra «Cymbeline» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0210, Thew, Robert, *Scene fra «Cymbeline» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0211, Gaugain, Thomas, *Scene fra «Cymbeline» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0212, Earlom, Richard, *«Scene fra «Kong Lear» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0213, Legat, Franz, *Scene fra «Kong Lear» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0214, Facius, Georg Sigmund, *Scene fra «Romeo og Julie» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0215, Facius, Georg Sigmund, *Scene fra «Romeo og Julie» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0216, Simon d.y., Peter, *Scene fra «Romeo og Julie» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0217, Ryder, Thomas, *Scene fra «Othello» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0218, Leney, William, *Scene fra «Othello» av William Shakespeare*

NG.K&H.2003.0219, Leney, William, *Scene fra «Othello» av William Shakespeare*

Skissebok

NG.K&H.2003.0030-0063, Holbø, Kristen, *Skissebok 1898–1900*. Gåve

NG.K&H.2003.0064-0101, Holbø, Kristen, *Skissebok 1900*. Gåve

Teikning

NG.K&H.2003.0009, Holbø, Kristen, *Hester i fjellet*

NG.K&H.2003.0010, Holbø, Kristen, *Fra Gudbrandsdalen*

NG.K&H.2003.0011, Holbø, Kristen, *Mannsportrett*

NG.K&H.2003.0012, Holbø, Kristen, *Sittende kvinne*

NG.K&H.2003.0013, Holbø, Kristen, *Hester i fjellet*

NG.K&H.2003.0014, Holbø, Kristen, *Fra Civita*

NG.K&H.2003.0015, Holbø, Kristen, *Hjemreise fra seteren*

NG.K&H.2003.0016, Egedius, Halfdan og Kristen Holbø, *Jehans Sundin, Kristen Holbø og Halfdan Egedius i samtale*

NG.K&H.2003.0017, Holbø, Kristen, *Landskap*

NG.K&H.2003.0018, Holbø, Kristen, *Færmæinn*

NG.K&H.2003.0019, Holbø, Kristen, *Fjellandskap*

NG.K&H.2003.0020, Dahl, Chrix, *Fra Radérklassen*. Gåve

NG.K&H.2003.0110, Nesch, Rolf, *En offiser*. Gåve

NG.K&H.2003.0230, Hansteen, Asta, *Selvportrett*. Gåve

NG.K&H.2003.0231, Grønvold, Marcus, *Fra Natland*. Gåve

Kunstverk utført etter 1945

Grafikk

NG.K&H.2003.0002, Gulbrandsen, Niclas, *Refusert*

NG.K&H.2003.0102, Nesch, Rolf, *Fiskeren*

NG.K&H.2003.0112, Sjur, Arne Bendik, *Speile sitt eget i far*

NG.K&H.2003.0113, Sjur, Arne Bendik, *Erindring av en fars ansikt*. Gåve

NG.K&H.2003.0114, Sjur, Arne Bendik, *En fugl – takk til Mads Gilbert (d.e.)*

NG.K&H.2003.0115, Rittun, Kai, *Kløver*

NG.K&H.2003.0116, Rittun, Kai, *Palmen*

NG.K&H.2003.0221, Mæhlum, Ellen Karin, *Gjenklang*

NG.K&H.2003.0222, Mæhlum, Ellen Karin, *Ekko*

NG.K&H.2003.0225, Cronqvist, Lena, *Pike med rundkolbe nr. 4*

NG.K&H.2003.0232, Winkelmann, Verena, *Kjøreplan 2000*

NG.K&H.2003.0236, Ringbom, Veronika, *Sweet song*

NG.K&H.2003.0237, Ringbom, Veronika, *Kyss*

NG.K&H.2003.0238, Torriset, Kjell, *Uten tittel*

NG.K&H.2003.0239, Bratteli, Marianne, *Menneske*. Norsk Forening for Grafisk Kunst (NFFGK) årsmappe

NG.K&H.2003.0240, Manum, Talleiv Taro, *Vi ønsker oss en ny scene for Ringnes 2005*. NFFGK årsmappe

NG.K&H.2003.0241, Vegge, Gunhild og Einar Lasse Kolsrud, *Elgitaristen*. NFFGK årsmappe

Teikning

NG.K&H.2003.0001, Ousland, Ingrid Jangaard, *Passasje*

NG.K&H.2003.0003, Brand, Paul, *Talltegn*

NG.K&H.2003.0004, Lotherington, Hedy, *Sittende*

NG.K&H.2003.0005, Elstrøm, Steinar, *Portrett*

NG.K&H.2003.0006, Elstrøm, Steinar, *Portrett*

NG.K&H.2003.0007, Hellesnes, Mette, *Kebbevenner*

NG.K&H.2003.0008, Hellesnes, Mette, *Kebbevenner*

NG.K&H.2003.0021, Thurman, Øistein, *Scene fra et teaterstykke*

NG.K&H.2003.0022, Thurman, Øistein, *Scene fra et teaterstykke*

NG.K&H.2003.0023, Thurman, Øistein, *Scene fra et teaterstykke*

NG.K&H.2003.0024, Thurman, Øistein, *Badegjester ved en pølsebod*

NG.K&H.2003.0025, Thurman, Øistein, *Fra fiskehavnen i en syd by*

NG.K&H.2003.0026, Thurman, Øistein, *Jernbanestasjonen i Helsinki*

NG.K&H.2003.0027, Thurman, Øistein, *Fra Stavanger*

NG.K&H.2003.0028, Thurman, Øistein, *Utsyn over Ålesund*

NG.K&H.2003.0029, Thurman, Øistein, *Basarscene*

NG.K&H.2003.0103, Greging, Bertil, *Uten tittel II*

NG.K&H.2003.0104, Greging, Bertil, *Nesevis*

NG.K&H.2003.0105, Debrezeny, Georg, *Kvinneakt*

NG.K&H.2003.0106, Debrezeny, Georg, *Kvinneakt*

NG.K&H.2003.0107, Debrezeny, Georg, *Kvinneakt*

NG.K&H.2003.0108, Debrezeny, Georg, *Kvinneakt*

NG.K&H.2003.0109, Debrezeny, Georg, *Kvinneakt*

NG.K&H.2003.0117, Kristoffersen, Hanne L. Opøien, *In memoriam*

NG.K&H.2003.0220, Bolling, Svein, *Stilleben*

NG.K&H.2003.0223, Toth, Geza, *Gni – gni*

NG.K&H.2003.0224, Graff, Finn, *Anniken Thue*

NG.K&H.2003.0226, Evjen, Lars Staffan, *Interior i stillhet*

NG.K&H.2003.0227, Storaas, Marianne Wiig, *H. L – 2002*

NG.K&H.2003.0228, Aune, Gunnar, *Mor og datter*

NG.K&H.2003.0229, Skrivervik, Kristin, *Vinterbrev II*

NG.K&H.2003.0233, Gulbrandsen, Wenche, *Han sto foran speilet det var tomt*

NG.K&H.2003.0234, Gulbrandsen, Wenche, *Savnet tidde, såret kom*

NG.K&H.2003.0235, Bring, Ebba, *Autechre*

NG.K&H.2003.0242, Carlsen, Bjørn, *Bin Laden*. Gåve

Måleri

NG.M.04479, Bugge, Johanna Berge: *Fra Øyffjell, Kviteseid*. Olje på lerret

NG.M.04480, Tidemand, Adolph: *Tvekamp i et bondebryllup*, 1855. Olje på lerret

NG.M.04481, Munch, Jacob: *Dameportrett, Signora Contessa di Mollinasko*, 1834. Olje på lerret

NG.M.04482, Pedersson Lindegaard, Jacob: *Mannsportrett*, 1763. Olje på lerret

NG.M.04483, Diverse kunstnarar (18) : *Kunstnerfifte*, (1898). Olje på tre

NG.M.04484, Holter, Rigmor: *Abraham og Melkisedek*. Kopi etter Rubens, ca 1920. Olje på lerret. Gåve fra Rigmor Holter

Skulptur

NG.S.01804, Aas, Nils: *Tone Skedsmo*, byste. Bronse

3VII) Forskings- og utviklingsarbeid

Frode Haverkamp: «Hans Fredrik Gude. Fra nasjonalromantikk til realistisk landskapsfremstilling» i *Der aander en tindrende Sommerluft varmt over Hardangerfjords Vande... Adolph Tidemand og Hans Gude, Utstillingskatalog*, Nasjonalgalleriet Oslo, 2003, ss. 32–60.

Marit Lange: «Der aander en tindrende Sommerluft varmt over Hardangerfjords Vande...»

Synet på Brudeferden i norsk kunsthistorie» i *Der aander en tindrende Sommerluft varmt over Hardangerfjords Vande... Adolph Tidemand og Hans Gude, Utstillingskatalog*, Nasjonalgalleriet Oslo, 2003, ss. 8–15.

Marit Lange: «Michelangelo Merisi da Caravaggio. Caravaggio 1571 – Port' Ercole 1610» og «Orazio Lomi Gentileschi. Pisa 1563 – London 1639» i *Caravaggio i Nasjonalgalleriet, Introduksjonshefte*, Nasjonalgalleriet Oslo, 2003, ss. 2–10.

Tina Poulsson og Kari Greve. *Undersøkelse av tape og lim*.

Forskings- og utviklingsprosjekt under arbeid

Bodil Sørensen: Bestandskatalog over Dahls teikningar frå Italia. Vert avslutta i 2004 med utstilling og eigen katalog.

Sidsel Helliesen og Bodil Sørensen: *Rolf Nesch grafikk* (bestandskatalog).

Anita Kongssund: *Saaledes slumrer vist ogsaa hos os mangt et Geni under Koften. Nasjonalgalleriets vei fra samling til museum. Hovedtrykk 1837–1988*. Fullførast i 2004.

Marit Lange: *Vincent van Goghs selvportrett i Nasjonalgalleriet*. Publisert i 2004.

Ellen Lerberg: *Museumsmannen Jens Thiis*.

Kari Greve. *Lars Hertevig: Undersøkelse av teknikk og materialbruk*.

Trond Aslaksby/Francoise Hanssen-Bauer: *E. Munch: Skrik. Undersøkelse av teknikk og materialbruk*.

Trond Aslaksby; Fridrik O. Bertelsen, *Langaardssamlingen: Undersøkelse av teknikk og materialbruk*.

Francoise Hanssen-Bauer: *Undersøkelse av van Goghs portrett med hensyn til ekthet*.

Trond Aslaksby. *Hans Heyerdahl: Undersøkelse av teknikk og materialbruk*.

Francoise Hanssen-Bauer: *Undersøkelse av grunderinger på to av Nasjonalgalleriets Lucas Cranachs malerier*. Prosjekt i samarbeid med IAKK, Universitetet i Oslo ved Erling Skaug.

Francoise Hanssen-Bauer: *Konservering/restaurering av malerier på Nasjonalgalleriet før 1950*.

Francoise Hanssen-Bauer: *Nasjonalgalleriets beredskapsplan under annen verdenskrig*.

Fridrik O. Bertelsen, Francoise Hanssen-Bauer: Samarbeidsprosjekt for utvikling av ein felles konserveringsdatabase knytt til Primus og Imago. Aktørar i prosjektet er Norsk Folkemuseum, Universitetsmusea, Oldsaksamlinga, Museenes Datateneste, NKF-N, NIKU og NMK.

Kunstindustrimuseet

3I) Utstillinger

5.9.2002–21.4.2003:	Fire kongelige brudekjoler ; utstillingsansvarleg Anne Kjellberg
19.1–23.3:	Evergreens & Nevergreens – Arne Jacobsen 100 år ; utstillingsansvarleg Martin Biehl
27.3–2.4:	Scheiblers Legat talentprisutstilling (Armando E. Santos, Torbjørn Anderssen, Olav H. Frøysnes) ; utstillingsansvarleg Steen Ory Bendtzen
5.4–27.4:	SHKS Kunsthåndverk 2003 ; utstillingsansvarleg Martin Biehl
3.5–25.5:	SHKS Design 2003 ; utstillingsansvarleg Martin Biehl
15.5.2003–8.3.2004:	Klær til begjær – design Kjell Torheim ; utstillingsansvarleg Anne Kjellberg
22.5–9.6:	Fremtidens boform anno 1968 – design Terje Meyer ; utstillingsansvarleg Widar Halén
6.6–17.8:	CONCENTUS – Cragg, Fox, Kaneko, Tingleff, Nørgaard . Fem verdsnamn innan keramisk kunst; utstillingsansvarleg Randi Gaustad
21.6–17.8:	Svensk Samtidskeramikk ; utstillingsansvarleg Randi Gaustad
21.8–19.10:	INRO – lakkesker fra Japan ; utstillingsansvarleg Widar Halén
6.9.2003–4.1.2004:	Toulouse-Lautrec & Co ; utstillingsansvarleg Widar Halén

3II) Formidling og arrangement

JANUAR

17. kl. 9.30–13.00:	Seminar i kunstformidling; Høgskolen i Oslo
23. kl. 17.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Gyldendal Fakta

FEBRUAR

12. kl. 16.30:	Omvising De Kongelige Brudekjolene og i Arne Jacobsen-utstillinga; DNB
13. kl. 17.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Jernbanepersonalets Kunstforening
13. kl. 18.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Museumsstafetten.
20. kl. 10.00–15.30:	Seminar finsk-norsk design
27. kl. 17.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Gjensidige Nor
28. kl. 11.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Sandefjord Museum

MARS

5. kl. 10.30:	Omvisning De Kongelige Brudekjolene; Oslo AOF Avd. Furuset
7. kl. 09.00–11.00:	Formidlingsseminar; Høgskolen i Oslo
12. kl. 10.30:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga og De Kongelige Brudekjolene; Folkeuniversitetet
13. kl. 16.30:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Nasjonalbiblioteket
14. kl. 10.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Gazette
14. kl. 13.30:	Omvising Arne Jacobsen-utstillinga; Magasinet Henne
20. kl. 12.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Merkantilt Institutt
20. kl. 14.00:	Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga; Porsgrunn kommune

20. kl. 16.30: Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga: Stian Farmastat AS
 20. kl. 18.00: BMW-arrangement i Storsalen
 22. kl. 11.00: Omvising i Arne Jacobsen-utstillinga: Sarpsborg Kunstforening
 23. kl. 13.00: Arne Jacobsen-happening i Storsalen
 27. kl. 12.00: Scheiblers Legat 2003 – Årets prisvinnarar presentert i Storsalen

MAI

23. kl. 13.00: Omvising SHKS utstilling: Drammen kommune/Kulturavdelingen

SEPTEMBER

18. kl. 18.00: Offentlig omvising på fransk i Toulouse-Lautrec-utstillinga
 18. kl. 19.00: Moteoppvising i Storsalen: Kjell Torheim viser haust- og vinterkolleksjonen.
 21. kl. 12.00: Omvising i Toulouse-Lautrec- og Inro-utstillinga: Norsk-Japansk Forening
 25. kl. 16.30: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Vitus Apotek
 25. kl. 18.00: Foredrag i Storsalen: *Design som tema og virkemiddel i norske magasiner*, paneldebatt

OKTOBER

2. kl. 18.00: Foredrag i Storsalen: *Henri de Toulouse-Lautrecs plakater* ved overbibliotekar Mirjam Gelfer-Jørgensen
 5. kl. 12.00: Barneverkstad i Storsalen. Barna lagar sine egne plakatar.
 9. kl. 16.00: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Det Kongelige Slott
 9. kl. 17.00: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Norges Eksportråd
 9. kl. 18.00: Foredrag i Storsalen: *Musikkfotografiske arbeider* ved Mick Rock
 19. kl. 12.30: Barneverkstad i storsalen. Barna lagar sine egne plakatar.
 22. kl. 11.00: Kurs i stilhistorie: Pensjonistuniversitetet
 23. kl. 18.00: Foredrag i Storsalen: *I do it my way ... Resirkulerte historier* ved designar Bruno Oldani
 23. kl. 18.30: Omvising i Toulouse Lautrec-utstillinga: Norsk Hydro
 29. kl. 11.00: Kurs i Stilhistorie: Pensjonistuniversitetet
 30. kl. 17.00: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Teleplan AS
 30. kl. 18.00: Foredrag i Storsalen: *Motion Graphics og animasjoner i Norge*. Aktuelle aktørar presenterte arbeida sine.

NOVEMBER

2. kl. 12.30: Barneverkstad i Storsalen. Barna lagar sine egne plakatar.
 5. kl. 11.00: Kurs i stilhistorie: Pensjonistuniversitetet
 6. kl. 18.00: Foredrag Storsalen: *Hommage plakatenes dialog med kunsthistorien* ved cand.philol. Christer Dynna
 12. kl. 11.00: Kurs i stilhistorie: Pensjonistuniversitetet
 13. kl. 18.00: Foredrag i Storsalen: *Norsk plakatkunst i lys av fransk påvirkning rundt 1900* ved dr. philos. Jorunn Veiteberg
 16. kl. 12.30: Barneverkstad i Storsalen. Barna lagar sine egne plakatar.
 20. kl. 18.00: Foredrag i Storsalen: *Femme Fatale-skikkelser fra Belle Epoque* ved lektor Pierette Chaumien Koefoed
 23. kl. 13.00: Omvising i utstillinga *Klær til begjær* ved designar Kjell Torheim og 1. konservator Anne Kjellberg
 25. kl. 13.00: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Sosial- og helsedepartementet
 25. kl. 19.00: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Nasjonalgalleriets Venner

27. kl. 18.00: Foredrag Storsalen: Samarbeidet Telenor og Scandinavian Design Group, Ringnes og Strømme Throndsen, ved representantar frå dei aktuelle bedriftene
 29. kl. 12.00: Julemarknad i Storsalen ved studentar frå Kunsthøgskolen i Oslo
 30. kl. 12.00: Julemarknad i Storsalen ved studentar frå Kunsthøgskolen i Oslo

DESEMBER

7. kl. 14.00: Oslo by Steinerskoles utstilling *Vår hommage til Toulouse-Lautrec* opnar i Storsalen i regi av Formidlingsavdelinga.
 11. kl. 16.00: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Amersham Health
 11. kl. 18.00: Offentlig omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Museumsstafetten
 18. kl. 15.00: Omvising i Toulouse-Lautrec-utstillinga: Telenor Mobil

3 III) Publikumstal

Kunstindustrimuseet hadde i 2003 totalt 44.843 besøkande. Av desse var 6.495 barn og unge som deltok på omvisingar. Besøket i 2002 var 43.398, altså ei auke på 3,3 %.

3 IV) Publikasjonar

INRO (katalog). Forord: Widar Halén, ss. 4–5. København 2003. ISBN 87-989376-1-8
Toulouse-Lautrec & Co, spesialnummer av Visuelt og katalog. Forord Widar Halén, s. 3. Oslo 2003. ISBN 0802-4006
Scandinavian Design Beyond the Myth, 232 ss, Stockholm 2003, ISBN 91-85213-01-2
 Redaktør: Widar Halén og Kerstin Wickman. Halén har òg skrive tre artiklar til katalogen: «Fifty Years of Scandinavian Design – and After», ss.7–17, «The Flow of ideas USA- Scandinavia», ss. 47–58, «New Opportunities for Norwegian Design», ss.201–206.

3 V) Konservering

Tekstilar:

2003 var prega av arbeidet med den nye basisutstillinga i 3. etasje *Stil 1100 – 1905* (opnar i 2004), og besto i oppfølging og kontroll av dei klimatiske tilhøva i tekstilmagasinet og dei klimatiske tilhøva i den nye Baldisholmonteren, reingjering og konservering av Baldisholteppet med montering for utstilling, i tillegg til ni andre biletteppe som òg inngår i utstillinga. Det vart utarbeidd opphengsystem for teppa. Renaissancebroderi vart demontert, og det vart laga spesialeske for magasiner.

Tekstilar som har vore lånt ut frå museet til årets sommarutstilling på det Kgl. Slott og *Drømmen om Kina*-utstillinga på Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum i Trondheim vart ettersett og magasinert. Utstillinga *Fire kongelige brudekjoler* vart tatt ned, og HKH kronprinsesse Mette-Marits og Prinsesse Märtha Louises brudekjolar vart pakka for retur til Slottet.

Aktuelle tekstil for montering i den nye basisutstillinga *Modernismens design og kunsthåndverk 1905–2005* i 2. etasje (som skal opne i 2005) vart funne fram, og ein laga førebels tilstandsvurdering for berekning av tidsbruk. Tekstil til ei mogeleg utstilling om Dronning Maud i Victoria and Albert Museum i London er gått gjennom for ei førebels berekning av tidsbruk.

Møblar:

Møblar til bruk i den nye basisutstillinga i 3. etasje, *Stil 1100–1905*, som opnar 2004, og ein Arne Korsmo-kommode er restaurert.

3VI) Innkjøp til samlinga

Samlingane ved Kunstindustrimuseet er bygd opp gjennom innkjøp og gaver. Tilveksten i samlingane i 2003 talte 207 arbeid.

Innkjøpt med midlar frå Det kgl. kultur- og kyrkjedepartement øyremerka design:

- OK-2003-0001, Bolle, plast, Henning Koppel for T. Ørskov & Co, ca. 1970
- OK-2003-0002, Mugge, plast Henning Koppel for T. Ørskov & Co, ca. 1970
- OK-2003-0003, Fat, flintgods, Ursula Munch-Petersen for Royal Copenhagen, 1990
- OK-2003-0004, Skål, flintgods, Margaret Heymann Loebenstein for Haël Werkstätten, Marwitz, Brandenburg, 1924
- OK-2003-0005, Skål, flintgods, Ursula Fesca for Steingutfabrik Wächtersbach, 1932
- OK-2003-0006, Bolle, glas, Michael Bang for Odense Glasværk, 1970
- OK-2003-0007, Morter, glas, Michael Bang for Odense Glasværk, 1970
- OK-2003-0008, Kaffiboks, glas, Michael Bang for Odense Glasværk, 1970
- OK-2003-0009, Skål, glas, Mary Ann «Toots» Zynsky, ca. 1990
- OK-2003-0010, Kopp med skål, flintgods, Ragnar Grimsrud for Graverens teglverk, ca. 1930
- OK-2003-0011, Bolle, leirgods, Finn Mauritz Hald og Thor Isachsen, 1954–56
- OK-2003-0012, Skål, leirgods, Kari Bing, 1950-tallet
- OK-2003-0013, Vase, leirgods med chamotte, William Knutzen, 1950–55
- OK-2003-0014, Vase, leirgods, Inge Forø for Larholm Keramikkfabrikk, 1950–60
- OK-2003-0015, Vase, leirgods, Inge Forø for Larholm Keramikkfabrikk, 1950–60
- OK-2003-0016, Skål, leirgods, truleg av Inge Forø for Arnold Wiigs fabrikk, 1950–60
- OK-2003-0017, Skål, leirgods, truleg av Inge Forø for Arnold Wiigs fabrikk, 1950–60
- OK-2003-0020, Fat, leirgods, Ragnar Grimsrud for Graverens teglverk, 1930–40
- OK-2003-0021, Vase, leirgods, Höganäs, 1930–35
- OK-2003-0022, Vase, glas, Benny Motzfeldt for Plus, 1970–75
- OK-2003-0023, Glasservise, glas, Tapio Wirkkala for Iittala, 1968
- OK-2003-0028, Boks, flintgods, Paul Speck for Staatliche Majolikamanufaktur, 1925
- OK-2003-0029, Tallerken, flintgods, Hedwig Bollhagen for VeltenVordamm, 1927–31
- OK-2003-0030, Kaffi- og teservise, porselen, Tapio Wirkkala for Rosenthal, 1979
- OK-2003-0031, Vase, leirgods, Ragnar Grimsrud for Graverens teglverk, 1928–30
- OK-2003-0032, Bolle, leirgods, William Knutzen, ca. 1950
- OK-2003-0033, Bolle, glas, Severin Brørby for Hadeland Glassverk, 1970
- OK-2003-0034, Tekanne, porselen, Inger Persson for Rørstrands Porslinsfabrik, 1968
- OK-2003-0035, Vase, flintgods, Eva Stricker Zeisel for Schramberger Majolikafabrikk, 1928–30
- OK-2003-0036, Drikkeglas, glas, Gunnar Cyrén for Orrefors Glasbruk A/B, 1967
- OK-2003-0037, Glas, glas, Gunnar Cyrén for Orrefors Glasbruk A/B, 1967
- OK-2003-0042, Kleshengar, rustfritt stål, Andreas Engesvik, 2000
- OK-2003-0043, Asjett, flintgods, truleg El Lissitzky, 1923
- OK-2003-0044, Vase, plast, Ettore Sottsass for Maru Tomi, 1997
- OK-2003-0045, Bolle, leirgods, Kari Bing og Magne Stueland, 1950-tallet
- OK-2003-0046, Lysestakar, porselen, Øystein Sandnes for Porsgrunds Porselænsfabrik, 1970-tallet
- OK-2003-0047, Bolle porselen, Øystein Sandnes for Porsgrunds Porselænsfabrik, 1970-tallet
- OK-2003-0048, Kopp med skål, Konrad Galaaen for Porsgrunds Porselænsfabrik, 1952
- OK-2003-0049, Sukkerskål, porselen, Tias Eckhoff for Porsgrunds Porselænsfabrik, 1952
- OK-2003-0050, To asjettar, porselen, Tias Eckhoff for Porsgrunds Porselænsfabrik, 1952
- OK-2003-0051, Lampefot, leirgods, Eilif Whist, 1931
- OK-2003-0052, Kåpe, ull, Kristine Rødland Barlow, Christine Dibiagio og Trine Rødli Gjørtz, 2002
- OK-2003-0088, Skjørt og genser, bomull og rayon, Helena Henschen, Veronica Nygren og Kristina Torsson for Mah-jong, 1970
- OK-2003-0089, Kjole, bomull og rayon, Helena Henschen, Veronica Nygren og Kristina Torsson for Mah-jong, 1970

- OK-2003-0090, Kittel og langbukse, bomull og rayon, Helena Henschen, Veronica Nygren og Kristina Torsson for Mah-jong, 1970
- OK-2003-0097, Stol, eikefinér, Harry Rosenthal, 1928
- OK-2003-0098, Stol, nøttetre, Bruno Paul, 1901
- OK-2003-0099, Stol, eik, Richard Reimerschmid, 1902
- OK-2003-0100, Stol, tre og herda papp, Terje Meyer for A/S Strungpack, nyproduksjon av design frå 1968
- OK-2003-0101, Barnestol, tre og herda papp, Terje Meyer for A/S Strungpack, nyproduksjon av design frå 1968
- OK-2003-0102, Stol, plast og skumgummi, Terje Meyer for Helly Hansen, nyproduksjon av design frå 1970
- OK-2003-0105, Stol, plast og aluminium, Philippe Starck for Kartell, 2002
- OK-2003-0106, Stol, plast, Ron Arad for Vitra, 1997
- OK-2003-0107, Møblement, bambus, Arne Jacobsen for Neumate Hetmageren, 1936
- OK-2003-0108, Stol, eik, Martin Olsen for Vik & Blindheim, 1952–53
- OK-2003-0109, Stol, laminert tre, Verner Panton for A. Sommer, ca. 1955–65
- OK-2003-0110, Stol, bok, Nana Dittzel for Fredericia Stolfabrikk, 1992
- OK-2003-0111, Stol, teak, Gerhard Berg, 1955
- OK-2003-0113, Benk, palisanderfinér, Torbjørn Alfdal for Mellemstrands Trevareindustri, ca 1960
- OK-2003-0115, Stol, plast, Herman Miller og Verner Panton, 1957–68
- OK-2003-0117, Taburett, stål, Paul Henningsen for V.A. Höffding, 1932
- OK-2003-0118, Stol, alm, Gerrit Thomas Rietveld for H. G. Metz, 1932
- OK-2003-0119, Stol, eik, Bjørn Bye og Espen Voll, 2002
- OK-2003-0120, Lysestake, sølvplett, Wilhelm Wagenfeld for Württembergische Metalwarenfabrik, 1952
- OK-2003-0121, Radio, Dieter Rams for Braun AB, 1963
- OK-2003-0122, Stereoanlegg, kryssfinér, Mario Bellini for Brionvega, 1970
- OK-2003-0123, Smykke, sølv og emalje, Unni David-Andersen for David-Andersen, 1970-tallet
- OK-2003-0124, Saltkar, sølv og emalje, Grete Prytz Kittelsen for Tostrup, 1948
- OK-2003-0125, Skammel, metall, Sigurd Resell for Vatne Lenestolsfabrikk, 1971
- OK-2003-0127, Mikrofon, Tandberg, 1970-tallet
- OK-2003-0128, Papirkurv, blikk, Finn Juhl for Torben Ørskov & Co, 1957
- OK-2003-0135, Radio, metall, ca 1950
- OK-2003-0136, Vase, sølv, Wiwen Nilsson, 1937
- OK-2003-0137, Radio, Bang & Olufsen, 1934
- OK-2003-0140, Stol, metall, Tito Agnoli for Matteo Grassi, 1978
- OK-2003-0142, Fjøl, porselen, Anne Marie Ødegaard for Porsgrunds Porselænsfabrik, 1970-tallet
- OK-2003-0144, Vase, keramikk, Kaj Franck og Nuutajärvi glassbruk, 1964
- OK-2003-0145, Karaffel, glas, Kaj Franck og Nuutajärvi glassbruk, ca 1960
- OK-2003-0146, Servise, flintgods, Villeroy & Boch, ca 1930
- OK-2003-0156, Kanne, porselen, Pavel Janák for Desná Schnabel, ca 1920
- OK-2003-0157, Vase, porselen, Nora Gulbrandsen for Porsgrunds Porselænsfabrik, 1928
- OK-2003-0164, Servietthaldar, plastikk, Plastik. G.m.b.H. Verkaufsgemeinschaft für Pressartikel, 1933
- OK-2003-0165, Servisedelar, flintgods, Egersunds Fayencefabrik, 1930-tallet
- OK-2003-0166, Bolle, glas, Benny Motzfeldt, truleg 1970
- OK-2003-0167, Vase, glas, Benny Motzfeldt for Randsfjord Glassverk, 1967–70
- OK-2003-0168, Vase, glas, Benny Motzfeldt for Randsfjord Glassverk, 1970-tallet
- OK-2003-0169, Vase, glas, Benny Motzfeldt for Plus, 1970–90
- OK-2003-0173, To mokkakoppar, porselen, Porsgrunds Porselænsfabrik, 1900–1910.
- OK-2003-0175, Skrivemaskin, plast, Mario Bellini, Antonio Macchi Cassia, Gianni Pasini og Sandro Pasqui for Olivetti, 1978
- OK-2003-0176, Skrivemaskin, metall og plast, Marcello Nizzoli for Olivetti, 1948
- OK-2003-0177, Lampe, stål, Clay Michie for Knoll Associates, 1950-tallet
- OK-2003-0178, Skrivemaskin, Alberto Magnelli og Aldo Magnelli for Olivetti, 1932
- OK-2003-0179, Kaffitruktur, stål, Peter Behrens for AEG, 1932
- OK-2003-0180, Lampe, kobbar, Robert Best for Best & Lloyd, 1930
- OK-2003-0181, Lampe, plast, Adelaide Bonati, Silvio Bonatti, Carla Federspiel, Enrico De Munan for Studio Tetrarch for Artemide, 1969
- OK-2003-0182, Lampe, metall, Livio Castiglioni og Gianfranco Frattini for Studio Tetrarch for Artemide, 1969
- OK-2003-0183, Lampe, metall, Richard Sapper for Artemide, 1990

OK-2003-0184, Lampe, IKEA, 1970-tallet
 OK-2003-0186, Stol, teak, Fredrik A. Kayser for
 Vatne Lenestolsfabrikk, 1958–59
 OK-2003-0187, Stol, teak, Fredrik A. Kayser for
 Vatne Lenestolsfabrikk, 1958
 OK-2003-0188, Stol, teak, Fredrik A. Kayser for
 Vatne Lenestolsfabrikk, 1958
 OK-2003-0190, Stol, teak, Gerhard Berg, truleg
 mellom 1950–1970
 OK-2003-0195, Taklampe, metall, Verner Panton for
 Louis Poulsen, 1960
 OK-2003-0197, Stålampe, forsølv kobbar, Jonas
 Hidle for Høvik verk, 1970-tallet
 OK-2003-0198, Taklampe, glas og messingar, Jonas
 Hidle for Høvik verk, 1962
 OK-2003-0199, Taklampe, plast, Uno og
 Østen Kristiansson for Luxus,
 Sverige, ca 1968

Innkjøpt med midlar frå Venneforeningen for Kunstindustrimuseet i Oslo fond, Leif Høeghs Stiftelse og Norsk kulturråd

OK-2003-0096, Oppsats, sølv, Engelbreth Knudsen
 Møller, 1770–1779

Gåver

OK-2003-0018, Vase, glas, Benny Motzfeldt for Plus,
 1970–1980. Givar: Martin Biehl.
 OK-2003-0019, Lokkfatt, ant. Sidsel Hartvig-Jensen,
 1940–45.
 Givar: Anne-Cecilie Kjelling.
 OK-2003-0027, Servise, flintgods, Hertha Bengtson
 for Rørstrands Porslinsfabrik, 1950.
 Givar: Ingrid Mørk.
 OK-2003-0041, Objekt, glas, Jon Arne Jutrem for
 Hadeland Glassverk, 1956.
 Givar: Jon Arne Jutrem.
 OK-2003-0053, Tallerken, Grete Prytz Kittelsen og
 Arne Korsmo for Porsgrunds
 Porselænsfabrik, 1954.
 Givar: Grete Prytz Kittelsen.
 OK-2003-0071, Skjerf, ull, Julie Skarland, 2002.
 Givar: Julie Skarland.
 OK-2003-0075, Jakke, lin, Ove Harder Finseth, 1993.
 Givar: Ove Harder Finseth.
 OK-2003-0076, Jakke, lin, Ove Harder Finseth, 1993.
 Givar: Ove Harder Finseth.
 OK-2003-0078, Drakt, silke, Balenciaga, 1965.
 Givar: Per Spook.
 OK-2003-0079, Kåpe, bomull, Schiaparelli, 1935–40.
 Givar: Per Spook.
 OK-2003-0080, Sko, skinn, Linea Wallys, 1980–89.
 Givar: Anonym.

OK-2003-0200, Stol, polyuretan plast, Ron Arad, for
 Moroso Design, 1991
 OK-2003-0201, Stol, stål, Mark Newson for Moroso
 Design, 1993
 OK-2003-0202, Stol, plast, Maarten van Severen for
 Kartell, 2002
 OK-2003-0203, Bokhylle, metall, Ron Arad for
 Kartell, 2002
 OK-2003-0208, Bordlampe, rustfritt stål og plast,
 ant. Jonas Hidle for Høvik, tidlig
 1970-tallet
 OK-2003-0209, Taklampe, metallic lakk, ant. Birger
 Dahl for Sønnico a/s, ca. 1960
 OK-2003-0210, Lenestol, tre, Westnofa a/s, 1960-tallet
 OK-2003-0211, Gryte, kobbar, Bjørn Engø for S. Lar-
 sen & Søn Metallvarefabrikk, 1954
 OK-2003-0212, Block-lamp, glas, Harri Koskinen for
 Design House Stockholm, 1997

OK-2003-0081, Sko, skinn, ca 1980. Givar: Anonym.
 OK-2003-0082, Sko, skinn, Giorgio Resti, 1980–89.
 Givar: Anonym.
 OK-2003-0083, Sko, skinn, L. Roca, 1980–89.
 Givar: Daniel Kjelling.
 OK-2003-0085, Smykke, gull, Øivind Modal, 1970.
 Givar: Agnete Strøm.
 OK-2003-0092, Slips, Sigrun Berg, 1975–79.
 Givar: John Dahl.
 OK-2003-0093, Slips, Sigrun Berg, 1975–79.
 Givar: John Dahl.
 OK-2003-0094, Slips, Sigrun Berg, 1975–79.
 Givar: John Dahl.
 OK-2003-0103, Stol, plast, Olav Eldøy for Stokke
 Fabrikker, 2001.
 Givar: Stokke Fabrikker.
 OK-2003-0104, Møblement, plast, Olav Eldøy
 for Stokke Fabrikker, 2001.
 Givar: Stokke Fabrikker.
 OK-2003-0114, Stol, styropor, Henry W. Klein
 for Modell Møbler A/S, 1955.
 Givar: Modell Møbler A/S.
 OK-2003-0116, Stol, styropor, Henry W. Klein
 for Modell Møbler A/S, 1956.
 Givar: Modell Møbler A/S.
 OK-2003-0131, Vase, sølv, Jakob Tostrup Prytz
 for Tostrup, 1937.
 Givar: Hilde Andvord Tønneson.
 OK-2003-0132, Lysstake, sølv, Jakob Tostrup Prytz
 for Tostrup, 1937.
 Givar: Hilde Andvord Tønneson.

OK-2003-0133, Kanne, sølv, Steinar Flatheim, 1957.
 Givar: Mia Flatheim.
 OK-2003-0134, Kaffi- og teservise, sølv, Steinar
 Flatheim, 1959. Givar: Mia Flatheim.
 OK-2003-0138, Bestikk, stål, Hermann Bongard for
 Polaris fabrikk, 1958.
 Givar: Nikolai Handeland.
 OK-2003-0139, Kanne, stål, Sigvard Bernadotte for
 Bernadotte & Bjørn, 1954.
 Givar: Elen og Peter Omtvedt.
 OK-2003-0158, Fat, flintgods, Egersunds Fayence-
 fabrikk, 1930–39. Givar: Agnes Kokkin.
 OK-2003-0159, Asjettar, flintgods, Egersunds
 Fayencefabrik, 1930–39.
 Givar: Agnes Kokkin.
 OK-2003-0160, Servisedelar, flintgods, Egersunds
 Fayencefabrik, 1930–39.
 Givar: Agnes Kokkin.
 OK-2003-0161, Tallerken, flintgods, Egersunds
 Fayencefabrik, 1920–39.
 Givar: Agnes Kokkin.
 OK-2003-0162, Fat, flintgods, ant. tysk, 1930–39.
 Givar: Agnes Kokkin.
 OK-2003-0163, Kaffi- og teservise, flintgods,
 Egersunds Fayencefabrik, 1920–29.
 Givar: Elen og Peter Omtvedt.
 OK-2003-0170, Kanne, flintgods, Herman Gretsch
 for Villeroy & Boch, 1934–35.
 Givar: Steen Ory Bendtzen.

OK-2003-0171, Glas, Jakob Prytz for Hadeland
 Glassverk, 1920, Givar: Inger Helene
 Nilsen Stemshaug
 OK-2003-0185, Stol, Peter Opsvig og Ellinor Flor
 for HÅG A/S, Norge, 1984–97,
 Givar: HÅG A/S, Norge.
 OK-2003-0189, Stol, stål, Gerhard Berg for
 P. I. Langlos Fabrikker, 1957.
 Givar: Gerhard Berg
 OK-2003-0191, Stol, tre og gyllenlér, 1660.
 Givar: Inger Louise Paus Ohlsen.
 OK-2003-0192, Bord, mahognyfinér, 1820.
 Givar: Inger Louise Paus Ohlsen.
 OK-2003-0193, Møblement, tre, Sheffer Dahl for
 Brødrene Ollendorff, 1924.
 Givar: Kari Dahle.
 OK-2003-0194, Krakk, mahognyfinér,
 Hans Christian Mengshoel
 for Haugen Trevare, 2003.
 Givar: Hans Christian Mengshoel.
 OK-2003-0196, Kanne, kobbar, William Arthur
 Smith Benson, 1901.
 Givar: Michael Whiteway.
 OK-2003-0207, To teskeier, rustfritt stål,
 Hermann Bongard for
 Polaris Fabrikk, 1958.
 Givar: Nicolai Handeland

Innkjøpt med midlar frå Innkjøpsfondet for norsk kunsthåndverk

OK-2003-0024, Servise, glas, Vidar Koksvik, 2001
 OK-2003-0025, 3 Glas, glas, Vidar Koksvik, 2001
 OK-2003-0026, Vase, glas, Maud Gjeruldsen Bugge
 for Hadeland Glassverk, 2003
 OK-2003-0038, Krukke, porselen, Sidsel Hanum,
 2001
 OK-2003-0039, Fat, porselen, Kari Brovold, 2003
 OK-2003-0040, Krukke med lokk, glas, Vidar
 Koksvik, 2002
 OK-2003-0054, Stofflengde, ull, Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0055, Stofflengde, ull, Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0056, Stofflengde, ull, Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0057, Stofflengde, ull, Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0058, Stofflengde, ull, Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0059, Stofflengde, ull, Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0060, Skjørt, ull, Peter Løchstøer og
 Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0061, Bluse, ull, Peter Løchstøer og
 Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0062, Bluse, ull, Peter Løchstøer og
 Franz Schmidt, 2002

OK-2003-0063, Kjole, ull, Peter Løchstøer og
 Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0064, Skjorte, ull, Peter Løchstøer og
 Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0065, Bukse, ull, Peter Løchstøer og
 Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0066, Skjørt, ull, Franz Schmidt og
 Siv So Hee Steinaa, 2002
 OK-2003-0067, Bluse, ull, Franz Schmidt og
 Siv So Hee Steinaa, 2002
 OK-2003-0068, Kjole, ull, Kirsti Bræin og
 Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0069, Kjole, ull, Kirsti Bræin og
 Franz Schmidt, 2002
 OK-2003-0070, Kjole, ull og tyll, Julie Skarland, 1996
 OK-2003-0072, Kjole, ull og tyll, Julie Skarland, 2002
 OK-2003-0073, Bok, Julie Skarland, 2002
 OK-2003-0074, Dekorativ tekstil, bomull,
 Marit Gulbrandsen, 2000
 OK-2003-0077, Drakt, glidelåsar og ull,
 Wenche Lyche, 2003

OK-2003-0084, Skulptur, porselen, Helene Kortner, 2003	OK-2003-0147, Objekt, porselen, Margit Aasvold, 2003
OK-2003-0086, Skulptur, keramikk, Jørgen Moe, 2003	OK-2003-0148, Objekt, porselen, Margit Aasvold, 2003
OK-2003-0087, Smykke, sølv, Gustav Gaudernach for David-Andersen, 1905-08	OK-2003-0149, Objekt, porselen, Margit Aasvold, 2003
OK-2003-0091, Dekorativ tekstil, kunststoff, Ingunn Bakke, 2003	OK-2003-0150, Objekt, porselen, Margit Aasvold, 2003
OK-2003-0095, Dekorativ tekstil, linlerret, lin, Bente Sætrang, 2003	OK-2003-0151, Installasjon, steingods, Cecilie Haaland, 2003
OK-2003-0112, Ring, sølv, Ingjerd Hanevold, 2003	OK-2003-0152, Skulptur, Knut Natvik, 2003
OK-2003-0129, Smykke, sølv, Millie Behrens, 2003	OK-2003-0153, Vase, glas, Karen Klim, 2003
OK-2003-0130, Vase, sølv, Gunnhild Tjaland, 2003	OK-2003-0154, Skål, leirgods, Nina Malterud, 2003
OK-2003-0141, Vase, glas, Lena Hansson for Hadeland Glassverk, 2003	OK-2003-0155, Skål, leirgods, Nina Malterud, 2003
OK-2003-0143, Kanne, keramikk, John Skognes, 2003	OK-2003-0204, Installasjon, Jon Gundersen, 2002
	OK-2003-0205, Skulptur, bronse, Bård Breivik, 2003
	OK-2003-0206, Armband, sølv, Millie Behrens, 2003

3VII) Forskings- og utviklingsarbeid

På oppdrag frå Nordisk Ministerråd har Kunstindustrimuseet laga turnéutstillinga *Scandinavian design Beyond the Myth*. Widar Halén er prosjektleiar. Utstillinga opna i Kunstgewerbemuseum, Berlin, 6.11.2003, og vil turnere til 10 museum i Europa 2004–2006. Oslo er siste visingsstad.

Museet for samtidskunst

3I) Utstillinger

Museet for samtidskunst har ingen faste basisutstillinger

I 2003 arrangerte Museet for samtidskunst 12 temporære utstillinger, inkludert videoutstilling på Oslo Sentralbanestasjon. I tillegg deltok museet i samarbeidet om utstillinga *Beyond Paradise*, Moderna Museet Stockholm.

11.01–09.03:	Ingrid Book/Carina Heden, Midlertidige utopier , utstillingsansvarleg Siri Meyer og prosjektkoordinator Anne Karin Jortveit
11.01–09.03:	Ray Johnsen, The Name of the Game , utstillingsansvarleg Ina Blom
11.01–09.03:	Marius Mørch, Disguises, Kunst i sammenheng 6 , utstillingsansvarleg Eva Klerck Gange
11.01–11.05:	Body Matters, Samlingen i perspektiv 5 , utstillingsansvarleg Andrea Kroksnes
25.03–21.04:	Video på Oslo S. Video av Lotte Konow Lund, Jeremy Welsh, Mette Hellesnes og Hilmar Fredriksen , utstillingsansvarleg Eva Klerck Gange
22.03–25.05:	Skrevet i stein, En net.art arkeologi , utstillingsansvarleg Per Platou, prosjektkoordinator Vibeke Waallann Hansen
24.05–05.10:	Arne Malmedal, Arbeider 1968–2003 , utstillingsansvarleg Karin Hellandsjø
05.06–28.09:	Flyktige fortellinger, Morten Andersen, Lucie Noel Thune, Rune Elias Helgesen , utstillingsansvarleg Eva Klerck Gange
05.06–28.09:	Melankoliens uttrykk, Samlingen i perspektiv 6 , utstillingsansvarleg Kari J. Brandtzæg
12.06–07.09:	Barneverkstedets Sommerutstilling , utstillingsansvarleg Anna Lindblad
12.06–17.08:	1,2,3 , utstillingsansvarleg Rolf Starup, Pedagogisk seksjon
04.10–31.12:	Latterens uttrykk, Samlingen i perspektiv 7, K , utstillingsansvarleg Anne Karin Jortveit

3II) Formidling og arrangement

Museet for samtidskunst hadde i 2003 totalt 49 ulike typar arrangement (foredrag og foredrags-seriar, konsertar, opningar, omvisingar, open familiedag m.m.) og tre seminar for lærarar og omvisarar. Kvar torsdag, unntatt i juli, vart det halde Kunstglimt, og kvar laurdag og søndag har det vore omvisingar i utstillingane.

JANUAR

Søndag 12. kl. 14.00:	Spesialomvising i utstillinga <i>Body Matters</i> ved utstillingsansvarleg Andrea Kroksnes
Torsdag 16. kl. 16.00–18.00:	Foredrag om Ray Johnsons postsystem ved utstillingsansvarleg Ina Blom

- Torsdag 16. kl. 16.00–18.00: Utstillingsseminar for lærarar
 Søndag 19. kl. 13.00: Foredrag om Disguises/Marius Mørch ved utstillingsansvarleg Eva Klerck Gange
 Torsdag 23. kl. 17.00: Foredrag *Makt og demokrati, Book og Hedén* ved utstillingsansvarleg Siri Meyer

FEBRUAR

- Onsdag 5. kl. 17.00: Foredragsserie *Utopi og makt*, med Ekaterina Degot, kunstkritikar, Russland
 Torsdag 6. kl. 17.00: Foredragsserie *Utopi og makt*, med Dr Boris Groys, Tyskland og Doc. Dr Leonidas Donskis, Litauen
 Torsdag 13. kl. 17.00: Foredragsserie *Byrom og Makt* med Heidrun Hubenthal «Leberecht Migge; The social garden and Das Grüne Manifest»
 Torsdag 13. kl. 18.00: Foredragsserie *Byrom og Makt*, med professor Karsten Jørgensen, Norges landbrukshøgskole «Oslos parseller og hagebyer i 'fortid' og 'nåtid'»
 Torsdag 27. kl. 17.00: Foredrag om Leberecht Migge ved Ing. Heidrun Hubenthal, Tyskland

MARS

- Torsdag 6. kl. 17.00: Foredragsserie *Byrom og Makt* med sjefsarkitekt Andreas Høivik, Plan- og bygningssetaten i Oslo, «Fritt frem nord for Sinsen? Byplanlegging i vår hovudstad»
 Torsdag 6. kl. 18.00: Foredragsserie *Byrom og Makt* med Lisa Westberg «Att odla hopp – konsten att bygga trädgårdar i Södra Bronx»
 Søndag 23. kl. 14.00: Spesialomvisning i Paul McCarthy-utstillinga med utstillingsansvarleg Andrea Kroksnes
 Torsdag 27. kl. 16.00–18.00: Utstillingsseminar for lærarar
 Torsdag 27. kl. 18.00: Foredrag om Paul McCarthy's videokunst ved utstillingsansvarleg Andrea Kroksnes
 Søndag 30. kl. 14.00: Spesialomvisning i utstillinga *Skrevet i stein* med utstillingsansvarleg Per Platou

MAI

- Søndag 25. kl. 14.00: Spesialomvisning ved Audun Eckhoff, dir. ved Bergen Kunstmuseum

JUNI

- Laurdag 7. kl. 14.00: Spesialomvisning i *Melankoliens Uttrykk* ved utstillingsansvarleg Kari Brandtzæg
 Torsdag 12. kl. 18.00: Kunstnarsamtale med Morten Andersen, Lucy Noel Thune og Rune Elias Helgelsen

AUGUST

- Torsdag 28. kl. 18.00: Foredrag *Melankoli som erfaringsform: noen historiske og filosofiske perspektiver* ved filosof Espen Hammer
 Laurdag 30. kl. 13.00: Foredrag i utstillinga *Flyktige fortellinger*, «Ung, ukjent og museal» ved Eva Klerck Gange

SEPTEMBER

- Torsdag 4. kl. 18.00: Foredrag *Farge og lys* ved biletkunstnar Calina Pande Yttredal
 Søndag 7. kl. 13.00: Omvisning med verkstad for barn
 Torsdag 11. kl. 16.00: Seminar om farge for omvisarar i Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design – Museet for samtidskunst ved Calina Pande Yttredal
 Laurdag 13. kl. 13.00: Samtale om melankoli og latter med utstillingsansvarlege Kari Brandtzæg og Anne Karin Jortveit

OKTOBER

- Søndag 5. kl. 13.00: Omvisning med verkstad for barn
 Søndag 5. kl. 14.00: Spesialomvisning i *Latterens uttrykk* ved utstillingsansvarleg Anne Karin Jortveit
 Torsdag 9. kl. 18.00: *Forfatterne kommer til museet* med Heidi Bonde, Kristine Næss og *På grensen – en litterær cabaret med stangselleri* med Vigdis Hjorth, Line Baugstø og Gro Løvdahl, bratsj
 Torsdag 16. kl. 18.00: Forfatterne kommer til museet med Bertrand Besigye, Kjersti Bronken Senderud, Rønnaug Kleiva, Are Kalvø
 Torsdag 30. kl. 18.00: Performance-teater *1. time* ved Snorre Hvamen + Bendik ti år

NOVEMBER

- Søndag 2. kl. 11.00–16.00: Familiedag i museet
 Søndag 2. kl. 15.00: Performance-teater *1. time* ved Snorre Hvamen + Bendik ti år
 Torsdag 6. kl. 18.00–20.00: Karaoke – kveld i kafé Sesam, med vert!
 Torsdag 13. kl. 18.00: Foredrag: *Den latterlige distansen – om ironi i samtidskunsten* ved professor dr.philos. Terje Borgersen, NTNU, Trondheim
 Søndag 16. kl. 13.00: Foredrag om estetikk og latter ved den danske idéhistorikaren Peter Thielst
 Torsdag 20. kl. 18.00: Foredrag om Kjell Aukrusts teikningar ved cand.philol. Hilde Ødegaard
 Torsdag 20. kl. 18.45: Foredrag *Vi ler av kunstnerne* ved cand.philol. Vibeke Waallann Hansen
 Torsdag 27. kl. 18.00: Foredrag om humor som helsegevinst ved dr.med. Stein Tyrdal, Ullevål sykehus
 Søndag 30. kl. 13.00: Konsert ved Rolf Erik Nystrøm (saksofon) med fleire

DESEMBER

- Laurdag 6. kl. 14.00: Konsert i samarbeid med Griegselskapet, verker for piano
 Søndag 7. kl. 13.00: Omvisning med verkstad for barn
 Torsdag 11. kl. 18.00: Foredrag *Nogle Anskuelse og Reflexioner Omkring De Praktiske Tekniker Og Metoder For At Frembringe Latter Hos Publikum* ved sosiolog Harald Eia
 Laurdag 13. kl. 13.00: Finissage for utstillinga *Latterens uttrykk*. Underholdning og forfriskingar

3 III) Publikumstal

Museet for samtidskunst hadde i 2003 totalt 55.477 besøkande. Av desse var 5.477 barn og unge som deltok på omvisingar. Museet har i 2003 hatt ein nedgang i talet på besøkande. Ei av årsakene var at museet i 2003 måtte avlyse den store Shanghai-utstillinga som skulle vore vist i heile 2. etasje i rundt tre månader. Perioden vart i staden brukt til oppussing av etasjen.

3 IV) Publikasjonar

Katalogar utgitt av Museet for samtidskunst 2003:

Midlertidige utopier: Ingrid Book & Carina Hedén. Redaktør: Siri Meyer; med bidrag av Anne Karin Jortveit... [et al.]. ISBN 82-91727-14-7. (norsk/engelsk)

The Name of the Game: Ray Johnson's Postal Performance. Redaktør: Ina Blom.

Museet for samtidskunst 2003. ISBN 82-91727-12-0. (norsk/engelsk)

Body Matters. Redaktør: Andrea Kroksnes. (Samlingen i perspektiv; nr. 5). ISSN 1502-9751. (norsk/engelsk)

Marius Mørch: Disguises. Redaktør: Eva Klerck Gange. (Kunst i sammenheng; nr. 6). ISSN 1500-7014. (norsk/engelsk)

Melankoliens uttrykk. Redaktør: Kari Brandtzæg. (Samlingen i perspektiv; nr. 6). ISSN 1502-9751. (norsk/engelsk)

Latterens uttrykk. Redaktør: Anne Karin Jortveit. (Samlingen i perspektiv; nr. 7). ISSN 1502-9751. (norsk/engelsk)

Bøker utgitt på Museet for samtidskunsts forlag 2003:

Arne Malmedal: Arbeider 1968-2003. Redaktør: Karin Hellandsjø; tekster: Audun Eckhoff og Karin Hellandsjø. ISBN 82-91727-14-7. (norsk/engelsk).

3 V) Konservering

2003 var prega av arbeidet med store utstillingar som kravde konserveringsekspertise, spesielt Ray Johnson- og Arne Malmedal-utstillingane, og det vart arbeidd mykje med konservering av verk til dei to samlingsutstillingane; *Latterens uttrykk* og *Melankoliens uttrykk*. Dessutan vart det utført konservering av verk til utlån og arbeid med nyinnkjøpte verk.

Eit prosjekt som har til mål å vurdere fotosamlinga, tilstanden og kor haldbar ho er, vart sett i gang.

3 VI) Innkjøp og gåver til samlinga

Samlinga ved Museet for samtidskunst er bygd opp gjennom innkjøp og gåver. Ved slutten av året utgjorde samlinga 4728 verk.

Gåver

Frå Oberstløytnant Walther Danielsens Fond for samtidskunst mottok museet i 2003 ei større gåve bestående av ei stor teikning av Gilberto Zorio, tre etsingar av Mimmo Paladino og ein film av Tacita Dean.

Frå ein privat givar mottok museet eit fotografi av Eline Mugaas, og innkjøpet av Weidemanns store måleri *Mørkemannen* vart gjort mogeleg ved bidrag frå ein privat givar.

Tilvekst til saman i 2003 talte 66 arbeid. Verka fordeler seg over eit vidt spekter av visuelle uttrykksformer som måleri, skulptur, papirkunst, fotografi, video og film. Blant innkjøpa var ein del retrospektive kjøp som fyller ut den historiske delen av samlinga, men elles låg hovudvekta på nyare norsk og internasjonal kunst.

MS-04662-2003, Jakobsen, Steinar,

Skeleton solar/Turkey. Måleri

MS-04663-2003, Fabre, Jan, *A Meeting.* Video

MS-04663-2003, Kabakov, Ilya, *A Meeting.* Video

MS-04664-2003, Kurdøl, Egil Martin,

Perpetuum Immobile. Skulptur

MS-04665-2003, Fredriksen, Hilmar, *PP/I BOX,*

2003. Video

MS-04666-2003, Mydland, Anne Helen,

Relikvie-Dådyr. Skulptur

MS-04667-2003, Paladino, Domenico (Mimmo),

Sirene, 1986. Grafikk. Gåve.

MS-04668-2003, Paladino, Domenico (Mimmo),

Vespero, 1986. Grafikk. Gåve.

MS-04669-2003, Paladino, Domenico (Mimmo),

Poeta Occidentale, 1986. Grafikk.

Gåve.

MS-04670-2003, Mugaas, Eline, *Uten tittel (Death*

Valley), 2000. Fotografi. Gåve.

MS-04671-2003, Eliasson, Olafur, *The Fault Series,*

2001. Fotografi

MS-04672-2003, Hill, Gary, *Twofold (Goats and*

sheep), 2001. Video

MS-04673-2003, Riis, Bendik, *Fredsvenn,* u.å.

Teikning

MS-04674-2003, Riis, Bendik, *Alt for Norge.* Måleri

MS-04675-2003, Breivik, Bård, *History 1,* 1972.

Skulptur

MS-04676-2003, Breivik, Bård, *History 2,* 1972.

Skulptur

MS-04677-2003, Breivik, Bård, *Wet Dreams.* Skulptur

MS-04678-2003, Breivik, Bård, *One Week in Beijing,*

2003. Skulptur

MS-04679-2003, Sitter, Inger Solveig, *Involusjon.*

Måleri

MS-04680-2003, Bergman, Anna-Eva, *(Uten tittel),*

1961. Måleri

MS-04681-2003, Weidemann, Jakob, *Komposisjon*

med hode. Måleri

MS-04682-2003, Book, Ingrid, *Bønner,* 2002. Fotografi

MS-04682-2003, Hedén, Carina, *Bønner,* 2002.

Fotografi

MS-04683-2003, Book, Ingrid og Hedén, Carina,

Hos Peter Møller, 2001. Fotografi

MS-04684-2003, Book, Ingrid og Hedén, Carina,

Den blå veggen, 2002. Fotografi

MS-04685-2003, Book, Ingrid og Hedén, Carina,

Trons dam, 2002. Fotografi

MS-04686-2003, Book, Ingrid og Hedén, Carina,

Kolonihage, 2002. Fotografi

MS-04687-2003, Wager, Kira, *Mannerheimvn. 29*

(1.4), 2003. Måleri

MS-04688-2003, Wager, Kira, *Mannerheimvn. 29*

(1.5), 2003. Måleri

MS-04689-2003, Wager, Kira, *Mannerheimvn. 29*

(1.6), 2003. Måleri

MS-04690-2003, Rødland, Torbjørn, *I et norsk*

landskap 1, 1993. Fotografi

MS-04691-2003, Rødland, Torbjørn, *I et norsk*

landskap 2, 1993. Fotografi

MS-04692-2003, Rødland, Torbjørn, *I et norsk*

landskap 3, 1993. Fotografi

MS-04693-2003, Rødland, Torbjørn, *I et norsk*

landskap 4, 1993. Fotografi

MS-04694-2003, Rødland, Torbjørn, *I et norsk*

landskap 5, 1993. Fotografi

MS-04695-2003, Rødland, Torbjørn, *I et norsk*

landskap 6, 1993. Fotografi

MS-04696-2003, Nondal, Astrid, *Om hundre år*

er allting glemt. Måleri

- MS-04697-2003, Gundersen, Jon Henrik, *Amazonene kommer, hierarki med naturlig grunnlag*, 1990. Collage
- MS-04698-2003, Gundersen, Jon Henrik, *Kunnskap begrenser fantasien*, 1988. Collage
- MS-04699-2003, Gundersen, Jon Henrik, *Sansen for legitime begrensninger*, 1986. Collage
- MS-04700-2003, Gundersen, Jon Henrik, *Når forventningen sammenfaller med mulighetene*, 1987. Collage
- MS-04701-2003, Aas, Nils Sigurd, *Jacob Weidemann*. Skulptur
- MS-04702-2003, Moen, Vegar, *Cleanup Crew # 2*. Fotografi
- MS-04703-2003, Moen, Vegar, *Dam Site # 2*. Fotografi
- MS-04704-2003, Alveng, Dag, *Ground Zero*. Fotografi
- MS-04705-2003, Alveng, Dag, *Mann lent mot vegg*. Fotografi
- MS-04706-2003, Cronqvist, Lena, *Pike med leker*. Teikning. Gåve.
- MS-04707-2003, Zorio, Gilbert, *Marrano*, 2000. Måleri
- MS-04708-2003, Heske, Marianne, *Videodialog*, 1981. Video
- MS-04709-2003, Heske, Marianne, *Video Tapes*, 1970. Video
- MS-04710-2003, Dean, Tacita, *Mario Merz*, 2002. Film. Gåve.
- MS-04711-2003, Helgesen, Rune Elias, *1 Scene*, 2003. Video
- MS-04712-2003, Malmedal, Arne Haavardsholm, *Uten tittel*, 2003. Måleri
- MS-04713-2003, Malmedal, Arne Haavardsholm, *Uten tittel*, 2000. Måleri
- MS-04714-2003, Malmedal, Arne Haavardsholm, *Uten tittel*, 1972. Grafikk
- MS-04715-2003, Malmedal, Arne Haavardsholm, *Reflekser*, 1968. Grafikk
- MS-04716-2003, Hauge, Jens, *Frå utsiktspunkt*. Fotografi
- MS-04717-2003, Hauge, Jens, *Frå utsiktspunkt*. Fotografi
- MS-04718-2003, Hauge, Jens, *Frå utsiktspunkt*. Fotografi
- MS-04719-2003, Hauge, Jens, *Frå utsiktspunkt*. Fotografi
- MS-04720-2003, Sonja Ferlov, *Figur*, Mancoba, 1959. Skulptur
- MS-04724-2003, Frandsen, Erik August, *Annette and White Power*. Fotografi
- MS-04725-2003, Frandsen, Erik August, *Laika*. Måleri
- MS-04726-2003, Lertchaiprasert, Kamin, *More Places forever*. Skulptur
- MS-04727-2003, Weidemann, Jakob, *Mørkemannen*. Måleri
- MS-04728-2003, Bleken, Håkon, *Byen*. Måleri

3VII) Forskings- og utviklingsarbeid

Forskning er eitt av hovudføremåla til Museet for samtidskunst. Det er blant anna gjennom forskingsresultat og forskingsformidling at museet spelar ei viktig rolle i diskusjonen om kunsten, samtida og samfunnet. Forskinga er knytt opp mot museets samling og mot ulike utstillingsprosjekt, og er eit viktig ledd i museets arbeid med å utvikle ein innhaldsmessig og teknologisk oppdatert kunnskapsbank om kunsten i samtida.

Forskningsprosjekt under arbeid

Jakob Weidemann, et restaureringsprosjekt ved målerikonserverator Ingrid Grytdal Eilertsen. Materialet vil bli lagt fram i form av ei utstilling og ein publikasjon i serien *Kunst i sammenheng i 2004*.

Konservator Eva Klerck Gange gjekk ut i eit års forskingspermisjon i desember 2003 for å arbeide med prosjektet *Tacita Dean. Reformulering av bevegelse som motiv*.

Arkitekturmuseet

Gjennom heile året vart det arbeid med å få realisert museets byggeplanar på Bankplassen 3.

3I) Utstillinger

I 2003 hadde Arkitekturmuseet fire hovudutstillinger og tre mindre utstillinger i Kongens gate 4 i tillegg til den permanente utstillinga *HISTORIENS HUS. Norsk arkitektur gjennom 1000 år* (produsert 1996, utstillingsansvarlig Ulf Grønvold i samarbeid med Pål Henry Engh). I utlandet viste Arkitekturmuseet fire forskjellige utstillinger på til saman åtte stader.

Hovudutstillingane:

21.2.–21.4:	Thilo Schoder – tysk arkitekt i Norge 1932–1979 . Utstillingsansvarleg Eva Madshus i samarbeid med Sørlandets Kunstmuseum
12.9.–5.10:	Arkitektur i bevegelse – byer og mobilitet . Utstillingsansvarleg Eva Madshus i samarbeid med Oslo Arkitektforening
10.10.–9.11:	Bilder og prosesser – diplomarbeider fra AHO 02/03 . Utstillingsansvarlege Studentar frå Arkitektthøgskolen i Oslo i samarbeid med Eva Madshus
21.11.–21.12:	A Matter of Art – samtidsarkitektur fra Sveits . Utstillingsansvarleg Aud Dalseg, Norsk Form i samarbeid med Eva Madshus

Tre mindre utstillinger vart viste i Galleri Falsen:

28.2.–30.3:	Postmodernistene JAN & JON . Utstillingsansvarleg Birgitte Sauge
27.6.–10.8:	Wenche Selmer 1920–1998 – omtankens arkitektur . Utstillingsansvarleg Elisabeth Tostrup i samarbeid med Eva Madshus
24.10.–23.11:	Knut Knutsen 100 år – materialitet og natur . Utstillingsansvarleg Birgitte Sauge

I samarbeid med Utanriksdepartementet viste Arkitekturmuseet følgjande utstillinger i utlandet:

Bibliotheca Alexandrina (produksjon 2002, utstillingsansvarleg Eva Madshus): Berlin 7.2.–26.4, Brussel 21.5.–21.6, Montreux 10.9.–12.10, Krakow 6.11.–7.12.

Sverre Fehn – architect (produksjon 1997, utstillingsansvarleg Gennaro Postiglione i samarbeid med Ulf Grønvold): Rio de Janeiro 30.4.–31.5, São Paulo 14.9.–2.12.

Contemporary Norwegian Architecture 1995–2000 (produsert 2001, utstillingsansvarleg Eva Madshus, Rio de Janeiro 30.4.–31.5, Santiago de Chile 15.7.–23.8, São Paulo 14.9.–2.12.

Norsk samtidsarkitektur 1995–2000 (produsert 2001, utstillingsansvarleg Eva Madshus): Sevilla i november.

3 II) Formidling og arrangement

Formidlingsavdelinga gjennomførte fleire nye prosjekt knytt til arkitekturverkstaden og byvandringar for skuleelevar i tillegg til eit permanent undervisningstilbod i utstillinga *HISTORIENS HUS. Norsk arkitektur gjennom 1000 år*. Prosjekta og undervisningstilbodet var nært knytt opp til læreplanen for det enkelte skuletrinn. Museet deltok i kommunens undervisningstilbod knytt til den kulturelle skulesekken. For eit vakse publikum vart det arrangert 7 byvandringar i Oslo og 5 foredrag i museet. I tillegg kjem ei rekke foredrag i resten av landet og foredrag knytt til utstillingsverksemda i utlandet. Museet arrangerte eit større seminar om arkitekt Knut Knutsen i samarbeid med Arkitektthøgskolen i Oslo.

Den viktigaste formidlinga av samlinga var ferdigstilling og lansering av fotodatabasen Arkifoto relatert til temaet *Norsk helsevesen* i høve arrangementet *Arkivenes dag* 9. november.

MARS

- Søndag 16. kl. 14.00: Byvandring ved arkitekt Ketil Moe frå HRTB AS Arkitekter. *Det nye Postgirobygget*
- Torsdag 20. kl. 18.00: Museumsstafetten ved utstillingsleiar Eva Madshus. *Thilo Schoder – tysk arkitekt i Norge 1932–79*
- Søndag 20. kl. 14.00: Byvandring ved cand.philol. Brit Råstad. *Rekkehuse på Heia – drømmen om det gode liv. Funksjonalismens rekkehus i 1930-åras bymiljø*

APRIL

- Søndag 6. kl. 14.00: Byvandring ved arkitekt Nicolai Riise frå MAD AS. *Første gang på 100 år – Skippergata 12, ny boligblokk i kvadraturen*

MAI

- Søndag 4. kl. 12.00–16.00: Museenes Vårdag. Opent modellverkstad, pyramidebygging for barn, *HISTORIENS HUS. Norsk arkitektur gjennom 1000 år*

SEPTEMBER

- Søndag 14. kl. 14.00: Byvandring ved arkitekt Niels Torp. *Oslo Atrium*

OKTOBER

- Søndag 5. kl. 14.00: Byvandring ved professor Thomas Thiis-Evensen *Hovedstadaksjonen – stygge Oslo blir vakrere*
- Søndag kl. 14.00: Byvandring ved arkitektene Inge Ormhaug (Lund og Slaatto og Espen Dahl (GASA). *Pilestredet Park – økologiske byboliger*

NOVEMBER

- Torsdag 16. kl. 18.00: Museumsstafetten ved utstillingsleiar Eva Madshus. *Utvalgte diplomarbeider fra Arkitektthøgskolen i Oslo*

3 III) Publikumstal

Besøkstala i museet var 21.462, omtrent på same nivå som i 2002.

I tillegg kjem deltaking på byvandringar, foredrag, seminar og utstillingar i utlandet.

Talet på dei som tek kontakt vedrørende samling/dokumentasjon auka med 25 % frå året før, til 250.

3 IV) Publikasjonar

Arkitekturkalenderen 2004: *Lars Backer 189–1930*. Den 24. i rekka. Med teikningar frå museets samling og tekstar om ein av Noregs leiande funksjonalistiske arkitekter.

Arkitektur i Norge. Årbok 2003. Den 16. i serien. Opplag 2.500. Presenterer dei viktigaste byggverka og hendingane i arkitekturverda. Dessutan lengre artiklar om eldre og nyare norsk arkitektur. Arkitekturmuseet administrerte som vanleg juryeringa og utdelinga av Noregs viktigaste arkitekturpris, Anton Christian Houens diplom. I dette høvet vart det publisert eit eige hefte om dei prislønte byggverka.

Arkitekturmuseet samarbeidde med Chr. H. Grosch selskapet om utdelinga av selskapets sølvmedalje som i januar 2003 vart gitt til arkitektane Jan Olav Jensen og Børre Skodvin. Til utdelinga vart det publisert eit eige hefte med festforedraget til Edvard Hoem om Mortensrud kirke.

3 V) Konservering

Det er ikkje utført konserveringsarbeid ved museet i 2003.

3 VI) Innkjøp til samlinga

Arkitekturmuseet mottok totalt 20 stk. gaver til samlinga. 9 av desse vart gitt etter 1. juli 2003.

I tillegg vart boksamlinga etter Christian Norberg-Schulz innkjøpt med midlar frå Norsk kulturråd, Norske Arkitekters Landsforbund og Norsk Arkitekturmuseums venneforening.

3 VII) Forskings- og utviklingsarbeid

Utgivinga av studien av nyare norske museumsbygningar er utsett til 2004 på grunn av sivilarkitekt Hege Maria Erikssons fødselspermisjon.

Arkitekturmuseets privatarkivmateriale har også i 2003 inngått i eksterne forskingsprosjekt ved Institutt for arkeologi, kunsthistorie og konservering, UiO, Institutt for kunsthistorie, UiB, Arkitektthøgskolen i Oslo, samt utanlandske forskingsinstitusjonar.

For Arkitekturmuseet arbeider sivilarkitekt Hjørdis Egner med ein studie om arkitektane Morgenstjerne og Eide. Studien skal resultere i ein doktorgrad ved Arkitektthøgskolen i Oslo.

Arkitekturmuseet søkte i samarbeid med Bergen Byarkiv og Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana om støtte frå ABM-utvikling til prosjektet *Arkitektenes digitale arkiver – innhold og bevaring*.

4. DRIFT

1. juli vart Nasjonalgalleriet, Kunstindustrimuseet, Museet for samtidskunst og Arkitekturmuseet slått saman til ei stifting under namnet Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design. Frå denne datoen er det ein felles rekneskap for heile Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design. Museets årsrekneskap for rekneskapsåret 2003 er revidert av Riksrevisjonen.

4 I) Økonomi/Rekneskap

Resultatregnskap

	Note	2003	01.07.2003
Tilskudd fra KKD	2	49 569 591	0
Andre offentlige tilskudd	3	1 965 000	0
Andre tilskudd og gaver		334 531	0
Billettinntekter/inntekter bokhandel og butikk		3 963 413	0
Annen driftsinntekt		3 784 880	0
Sum inntekter		59 617 415	0
Lønnskostnader	4	23 008 013	0
Honorarer		2 612 174	0
Pensjonskostnader	4	2 021 109	0
Utstillingskostnader		3 569 921	0
Vakthold		8 267 269	0
Husleie		12 244 724	0
Andre driftskostnader		9 870 557	0
Innkjøp til samlingene		2 460 563	0
Avskrivninger		132 901	0
Driftsresultat		-4 569 816	0
Annen finansinntekt		355 550	0
Annen rentekostnad		71 780	0
Ordinært resultat		-4 286 046	0
Årsresultat		-4 286 046	0

Balanse

	Note	2003	01.07.2003
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre og inventar	5	1 143 361	1 072 363
Sum varige driftsmidler		1 143 361	1 072 363
Sum anleggsmidler		1 143 361	1 072 363
Omløpsmidler			
Varer	6	2 161 833	2 063 833
Fordringer			
Kundefordringer		410 501	1 191 303
Andre fordringer	7	5 799 600	7 531 287
Sum fordringer		6 210 102	8 722 589
Bankinnskudd, kontanter og lignende	8,10	17 828 947	9 421 360
Sum omløpsmidler		26 200 882	20 207 782
Sum eiendeler		27 344 243	21 280 145

Balanse

	Note	2003	01.07.2003
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	9	1 000 000	1 000 000
Innskutt EK	9	1 999 670	1 999 670
Sum innskutt egenkapital		2 999 670	2 999 670
Opptjent egenkapital			
Udekket tap	9	-4 286 046	0
Sum opptjent egenkapital		-4 286 046	0
Sum egenkapital		-1 286 376	2 999 670
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	427 012	427 012
Sum avsetning for forpliktelser		427 012	427 012
Kortsiktig gjeld			
Øremerkede midler / prosjekt	10	9 809 791	8 514 791
Leverandørgjeld		8 037 929	303 134
Skyldige offentlige avgifter		3 345 964	362 911
Annen kortsiktig gjeld		7 009 923	8 672 627
Sum kortsiktig gjeld		28 203 606	17 853 463
Sum gjeld		28 630 618	18 280 475
Sum egenkapital og gjeld		27 344 243	21 280 145

Oslo, 11. mars 2004

Styret for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Christian Bjelland
 Styreleder
 Turid Aakhus
 Turid Aakhus
 Wenche Thilo-Evensen
 Wenche Thilo-Evensen
 Karl Kjønnås
 Nestleder
 Jørn Kristian Thun
 Jørn Kristian Thun
 Reddijot Jonrøttir
 Peter Wesenberg
 Peter Wesenberg
 Sigrun Nordgrøn
 Direktør
 Sigrun Nordgrøn

Notar**Note 1 Rekneskapsprinsipp**

Årsrekneskapen består av resultatrekneskap, balanse og noteopplysninger, og er avlagt i samsvar med stiftingslov, rekneskapslov og god rekneskapskikk i Noreg gjeldande pr. 31. desember 2003. Årsrekneskapen er basert på dei grunnleggjande prinsipp og klassifiseringa av eigneluter og gjeld følgjer rekneskapslovens definisjonar. Ved nytting av rekneskapsprinsipp og presentasjon av transaksjonar og andre tilhøve, vert det lagt vekt på økonomiske realitetar, ikkje berre juridisk form. Betinga tap som er sannsynlege og kvantifiserberre, vert kostnadsførte. Årsrekneskapen omfattar perioden 01.07.2003 til 31.12.2003.

Rekneskapsprinsipp for vesentlege rekneskapspostar**Inntektsføringstidspunkt**

Tilskot frå stat, kommune og andre offentlege institusjonar vert inntektsførte i den perioden dei er tildelt for, noko som normalt vil falle saman med utbetalingsåret. Tilskot som er øyremerkte spesielle prosjekt vert inntektsførte i takt med utføringa av prosjektet. Andre inntekter vert resultatførte når dei er opptente, det vil seie ved leveringstidspunktet ved sal av varer og tenester.

Kostnadsføringstidspunkt / samanstilling

Kostnader vert periodiserte til det året aktiviteten som medfører kostnaden er utført.

Varige driftsmiddel

Varige driftsmiddel vert førte i balansen til innkjøpskost, fråtrekt akkumulerte av- og nedskrivningar. Dersom den verkelege verdien av eit driftsmiddel er lågare enn bokført verdi, og dette skuldast årsaker som ikkje vert rekna å vere forbigåande, vert driftsmiddelet skrive ned til verkeleg verdi.

Avskrivningar

Ordinære avskrivningar er utrekna lineært over den økonomiske levetida til driftsmidla med utgangspunkt i historisk kostpris. Avskrivningane er klassifiserte som ordinære driftskostnader.

Varelager

«Behaldningar av varer vert vurderte til det lågaste av kostpris etter “først inn – først ut”-prinsippet og venta salspris.»

Fordringar

Fordringar er oppførte til pålydande med frådrag for forventa tap.

Pensjonsforpliktingar og pensjonskostnad

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design har pensjonsordningar i Statens Pensjonskasse som gir dei tilsette rett til framtidige pensjonsytningar, kalla yttingsplanar. Ved etablering av stiftinga fekk dei tilsette med seg rettane og forpliktingane sine også når det gjeld pensjonar. Ved utarbeidinga av rekneskapen for 2003 er det uvisse knytt til resultatata av samordninga mellom dei tidlegare pensjonsordningane og Statens Pensjonskasse. Pensjonskostnadane i år er difor sett lik dei premiar som er innbetalt av Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.

Pensjonsforpliktinga i balansen er den forpliktinga som Kunstindustrimuseet hadde i sin balanse ved etableringa av stiftinga.

Note 2 Tilskot frå KKD

Inntektsført beløp tilsvarende løyvd til Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Nasjonalgalleriet, Museet for samtidskunst, Kunstindustrimuseet og Arkitekturmuseet for heile 2003, kr. 111.810.000, fråtrekt det som vart anvendt av dei fire musea fram til og med 30.06.2003.

Note 3 Andre offentlege tilskot

Tilskot frå departementa	1 665 000
Tilskot frå Oslo kommune	300 000
Totalt	1 965 000

Note 4 Lønnskostnader / Talet på tilsette / Godtgjersler / Pensjonar mm Lønnskostnader mm. 01.01–31.12.2003

Lønningar	19 434 732
Folketrygdavgift	2 916 308
Pensjonskostnader	2 021 109
Andre ytingar	656 975
Lønnskostnader	25 029 122

Gjennomsnittleg tal på tilsette i 2003   **120**

Godtgjersler (i kroner)	Dagleg leiar	Styret
Lønn	227 650	200 000
Yting til pensjonsforpliktingar	21 250	
Anna godtgjersle		

Dagleg leiar vart tilsett i stiftinga 01.10.2003. Årleg lønnskostnad vil utgjere kr. 850.000, og ytingar til pensjonsforpliktingar vil utgjere kr. 85.000.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2003 utgjere kr. 24.800. I tillegg kjem annan bistand med kr. 29.366.

Pensjonar og pensjonsforpliktingar

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design har pensjonsordning i Statens Pensjonskasse som omfattar i alt 114 personar. Ordninga gir rett til definerte framtidige ytingar. Desse er i hovudsak avhengig av talet på oppteningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og storleiken på ytingane frå folketrygda. Årets innbetalingar til pensjonskassa er kostnadsførte som årets pensjonskostnad. Sjå også note 1 om rekneskapsprinsipp.

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design har i tillegg ein AFP-ordning som gir rett til pensjonsytingar ved fratreden ved fylte 62 år.

Note 5 Varige driftsmiddel

	Flygel og magasin	Inventar	IT-utstyr	Sum 2003
Innkjøpskost 01.07	453 000	469 363	150 000	1 072 363
Tilgang kjøpte driftsmiddel		37 446	166 452	203 898
Innkjøpskost 31.12	453 000	506 809	316 452	1 276 261

Avskrivningar, nedskrivningar og akkumulerte avskrivningar	0	0	0	0
31.12	22 650	67 624	42 626	132 900
Balansført verdi 31.12	430 350	439 185	273 826	1 143 361

Årets avskrivningar	22 650	67 624	42 626	132 900
Økonomisk levetid	Inntil 10 år	Inntil 7 år	Inntil 5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 6 Varer

	31.12.2003	IB 01.07.2003	Endring
Ferdigvarer	2 161 833	2 063 833	98 000
Varer	2 161 833	2 063 833	98 000

Note 7 Andre fordringar

	31.12.2003
Negativ egenkapital Kunstindustrimuseet, skal dekkast av Staten innan utgangen av 2005	1 864 152
Forskotsbetalte kostnader	3 363 076
Andre kortsiktige fordringar	435 381
	5 662 609

Note 8 Kontantar m.m.

	31.12.2003
Kontantar og bankinnskott	17 828 947
Av dette	
Skattetrekksmiddel	1 669 367
Øyremerkte middel	9 818 272
Til disposisjon for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	6 341 308

Note 9 Eigenkapital

	Grunnkapital	Annan innskutt EK	Udekket tap	Sum
Opningsbalansen 01.07.2003	1 000 000	1 999 670	0	2 999 670
Årets endring i egenkapital				
Årsresultat	0	0	-4 286 046	-4 286 046
Eigenkapital 31.12.2003	1 000 000	1 999 670	-4 286 046	-1 286 376

Note 10

Øyremerkte middel gjeld hovudsakleg følgjande prosjekt: 31.12.2003

a) Nordisk design

Kunstindustrimuseet har påtatt seg å stå som arrangør for utstillinga Scandinavian Design Beyond Myth. Dette er ei vandreutstilling som starta i Berlin i 2002 og kjem til Noreg i 2006 1 118 794

b) Byggekonto 3. etg. Kunstindustrimuseet

Endring av basisutstillinga hovudsakleg finansiert ved private sponsorar. Prosjektet vert ferdigstilt i februar 2004. 53 140

c) Byggekonto 2. etg. Kunstindustrimuseet

Endring av basisutstillinga hovudsakleg finansiert ved private sponsorar. Prosjektet har starta med forprosjekt. Fullstendig ferdigstilling i 2005. 7 975 813

d) Dronning Maud

Mogeleg utstilling i Victoria and Albert Museum, London i 2005–2006. Finansiert av UD 670 525
9 818 272

4 II) Melding frå revisor

KJELSTRUP & WIGGEN AS

Statsautoriserte revisorer

Ole F. Kjelstrup
Per Hening Lie
Erik Olsen
Peter Røed
Paul G. M. Thomassen
Jon Wiggen

Til Nasjonalmuseet for Kunst

REVISJONSBERETNING FOR 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Nasjonalmuseet for Kunst for regnskapsåret 2003, som viser et underskudd på kr 4 286 046. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og notecopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuetsforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 12. mars 2004
Kjelstrup & Wiggen AS

Erik Olsen
statsautorisert revisor

Ansvarlig redaktør: Sune Nordgren

Redaktør: Anita Rebolledo

Redaksjon: Martin Biehl, Elise Lund, Karin Hellandsjø,
Anniken Thue, Charlotte Bull og Ulf Grønvold

Omsetjing til nynorsk: Brit Bildøen

Bilete på forsida: Nasjonalmuseets fire direktørar ved samanslåinga 1. juli 2003.

E.v. Per Bj. Boym, Martin Biehl, styreleiar Christian Bjelland, Ulf Grønvold og Anniken Thue.

Foto: Apeland Informasjon/Nicolas Tourenc

Design: Marit Jørgensen

Trykk: PDC Tangen/2000 eks.

Redaksjonen avslutta 20. september 2004

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Postboks 7014 St. Olavs plass

NO-0130 Oslo

Telefon (+47) 22 20 04 04

Telefaks (+47) 22 36 11 32

info@nasjonalmuseet.no